

TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Ekim - Aralık 2022 Yıl: 12 Sayı: 42

DERGİSİ

"TOHUM MİLLÎ GÜVENLİK MESELESİDİR"

**TARIM VE ORMAN BAKANI PROF. DR. VAHİT KIRIŞCI,
TÜRKTOB YÖNETİM KURULUNU KABUL ETTİ**

S. 4

S. 29

**TSÜAB ve TYAB
Çalıştaylarına da
Katılan Bakan Kirişçi,
Tohumculuk Sektörünün ve
Millî Tohumculuğun
Geliştirilmesi için
Çok Önemli Mesajlar Verdi**

S. 37

S. 20

**4. ULUSLARARASI
BİTKİ ISLAHI KONGRESİ**

S. 27

**TOHUM NEREDE?
TOPLANTISI**

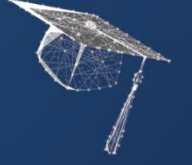

TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

-Üniversite Öğrencileri için-

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA TOHUMCULUĞUN GELECEĞİ

-Proje Fikri Yarışması-

ÖDÜLLER

1. 25 Bin TL

2. 20 Bin TL

3. 15 Bin TL

4., 5., 6.

5'şer Bin TL

Katılım şartları için www.turktob.org.tr adresimizi ziyaret edebilirsiniz.

SON MÜRACAAT: 31.03.2023

yarisma@turktob.org.tr

**TARIMDA
TÜRKİYE YÜZYILI**

FİDE SEKTÖRÜ "EĞİTİM VE ARAŞTIRMA AKADEMİSİ PROJESİ" NİN HAYATA GEÇMESİNİ BEKLİYOR

M. KAYHAN YILDIRIM

Fide Üreticileri Alt Birliği (FİDEBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Yönetim Kurulu Üyesi
iletisim@turktob.org.tr

Fide sektörünün en büyük sorunlarından biri, üreticinin fide dikimini izleyen süreçte karşılaştığı sorunlarda fide üreticisini ilk ve tek sorumlu bir kuruluş olarak görmesidir. Dikim sonrasında görülen sebze hastalık sorunlarının bulaş kaynağına ilişkin; tohum, çevre, üreticinin hijyen kurallarına yeterince uymaması, gübre ve ilaç toksisitesi gibi çok sayıda faktör bulunmaktadır. Birliğimiz, kuruluş yılından beri aynı sorunlarla karşılaşmakta ve bu sorunlara çare üretmeye çalışmaktadır.

FİDEBİRLİK olarak karşılaştığımız birincil önemdeki bu sorunun kaynağının sektörde faaliyet gösteren üyelerimiz ile paydaşlarımızın eğitimlerinin yetersizliği olduğu bilinci ile kuruluş yılımızdan bu yana çok sayıda seminer, çalıştay, uluslararası sempozyum vb. faaliyetlerde bulunduk. Eğitimle ilgili yıllar içinde çok sayıda toplantı düzenledik. Bununla birlikte bu sorunların sadece eğitimle çözümlenemeyeceği ve ortaya çıkan hukuki davalara "bağımsız ve akredite bir tanı laboratuvarı"nın varlığı hâlinde bilimsel bulgularla müdahil olunacağı kanaati ile Birliğimiz 2010 yılında Tanı Laboratuvarı Projesi'ni gerçekleştirmek için karar aldı.

FİDEBİRLİK, 2017 yılında TÜBİTAK-TÜRKTÖB iş birliği ile hazırlanan "Tohumculuk Sektörü Ulusal Strateji Ge-

liştirme Projesi" kapsamında "Bağımsız ve Akredite Tanı Laboratuvarı" gereksinimini katılımcıların görüşüne sunmuş, yapılan çalışmalar sonunda bu öneri TÜRKTÖB tarafından da kabul edilerek "Fide Sektörü Ulusal Strateji Raporu"nda kayıt altına alınmıştır. Bu proje, gerek mali gerekse teknik nedenlerle hayata geçememiştir.

FİDEBİRLİK, 2022 yılında bu projeyi hayata geçirmek amacıyla "Tohumluk Sektörü Eğitim ve Araştırma Akademisi" olarak özetleyeceğimiz bir kuruluşun Antalya merkezli kurulması için prensip kararı almış ve uygun bir yer arayışına girişmiştir. Bu bağlamda Kepez ve Aksu belediye başkanları ile yıl içinde birkaç kez görüşülerek projenin uygulanacağı bir arazinin tahsisi çalışmaları başlamış ve bu görüşmelerden de olumlu sonuçlar alınmıştır.

Söz konusu projenin amacına ulaşması ve Antalya'da hayata geçirilmesi için 3 önemli neden bulunmaktadır:

1. Eğitim, tohumluk üretim sektöründe faaliyet gösteren işletme yönetimleri ve onların çalışanları için yüksek kalitede üretimin en önemli gereksinimlerinden biridir. Eğitim sadece teorik anlatımla değil aynı zamanda pratiklerin de yapılabileceği bir işletmeye ihtiyaç duymaktadır.

Bu akademi kampüsünde yapılandırılacak üretim serası ve alanı, işletmelerin üretiminden sorumlu meslek lisesi mezunu teknisyenler ve ziraat mühendislerine meslek sevgisini, olgunluğunu ve yeterliliğini kazandırmak için bir merkez olacaktır. Böylece tohumluk sektörünün ihtiyacı olan nitelikli teknik eleman yetiştirilmesi yönünde önemli bir altyapı kurulmuş olacaktır.

2. Antalya, başta örtü altı üretimi olmak üzere ülkemizin tohumluk ıslah ve üretim kuruluşlarının en yoğun faaliyetinde olduğu bir merkezdir. Mevcut 210 FİDEBİRLİK üyesinin 81'i ve TSÜAB üyesi 315 sebze tohumcu kuruluşun 99'u yine Antalya ilimizde faaliyet göstermektedir. FÜAB üyesi 83 fidan üreticisi de Antalya ilimizde bulunmaktadır. İlimizdeki SÜSBİR üyesi çiçek fidesi üreticisi işletme sayısı ise 146'dır. Tohumluk sektörüne hizmet veren bu kardeş birliklerimizin üye kuruluşlarının Antalya ilimizde olağanüstü bir kümelenme göstermesi, önerilen bu projenin bu ilimizde hayata geçirilmesi için çok önemli bir nedendir.

3. Antalya ilimizde Akdeniz Üniversitesi ile Tarım ve Orman Bakanlığının 3 tanı laboratuvarı ve birkaç özel la-

boratuvarı bulunmakla birlikte bu laboratuvarlar hem akredite değildirler hem de altyapı olarak yeterli hizmeti sunamamaktadırlar. Önerilen projenin uygulamaya geçmesi hâlinde, bu kamu kuruluşları ile Eğitim ve Araştırma Akademisi arasında önemli bir sinerji oluşacak ve karşılıklı etkileşimlerle tüm kuruluşlarımızın gelişmeleri de olumlu yönde bir ivme kazanacaktır.

Bu projenin TÜRKTOB'un önderliğinde hayata geçirilmesi, gerek finansman bakımından gerekse tüm tohumluk sektörünü kapsayacak şekilde bağımsız nitelikte bir akademi yapılması açısından çok önemlidir. Bu Akademi Projesi'nin içinde FİDEBİRLİK yönetim ofisi, tüm birliklerimizin hizmetine sunulacak eğitim salonları, TÜRKTOB yönetiminde bağımsız bir tanı laboratuvarı ve tohumluk sektörüne hizmet veren üye kuruluşların ihtiyacı olan teknik elemanların yetiştirilmesi amacıyla pratik uygulamalar sağlayacak modern seraların bulunması düşünülmektedir. Bu projenin gerçekleşmesi hâlinde, başlangıçta küçük de olsa sektör için geleceğe dönük büyük bir adım atılmış olacağına inanmaktayız.

TÜRKTOB
TOHUMCULAR BİRLİĞİ

TÜRKTOB TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ DERGİSİ

İMTİYAZ SAHİBİ

Türkiye Tohumcular Birliği Adına
Savaş AKCAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa YILDIRIM

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Muhteşem TORUN

HABER MÜDÜRÜ

Umut ÖZDİL

YAYIN KURULU

Ahmet BAYANER	Akdeniz Üniversitesi
Cuma AKBAY	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Erdal AĞAOĞLU	Özel Sektör
Fatih SEYİS	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Gülay ÇALIŞKAN	TÜRKTOB
İsmail Aydın ATASAYAR	TSÜAB
Mehmet Emin ÇALIŞKAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Mehmet Nihat DOLAŞ	TYAB
M. Burak TURGUT	TODAB
Serpil ORHAN FEDAKAR	FÜAB
Sinan OKUR	FİDEBİRLİK
Taner AKAR	Akdeniz Üniversitesi
Yusuf Haluk GÜRPINAR	SÜSBİR

YÖNETİM YERİ

Türkiye Tohumcular Birliği
Ehlibeyt Mah. Tekstilciler Cad. Libra Kule, No.: 21 Kat:1
Balgat / Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 472 81 72 - 73 | Faks: 0 312 472 81 93
E-Posta: turktob@turktob.org.tr

DİZGİ/TASARIM

Semih TÜRKÖĞLÜ

BASIM YERİ

KD Karton Dijital Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Adres: Zübeyde Hanım Mah. Koyunlu Han No.: 95/36 ANKARA
Tel: 0 312 341 52 39 Sertifika No.: 44423

BASIM TARİHİ

OCAK 2023 | Ekim - Aralık 2022 Sayısı

YAYIN TÜRÜ

Üç Ayda Bir Çıkarılan Yaygın Süreli Yayın
ISSN No. : 2146-488X
Yayın No. : 5660

Dergimiz Basın Ahlak Yasası'na uymayı taahhüt eder. Dergimizde yayımlanan reklamların ve yazıların sorumlulukları sahiplerine ait olup Birliğimizin görüşlerini yansıtmamaktadır. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilmek koşuluyla diğer yayın organlarında yayımlanabilir. Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın yazarına iade edilmez. Dergimiz TDK imla kurallarına uymaktadır. Dergimiz ücretsiz dağıtılır.
Dergimiz 1.000 adet basılıp dağıtılmaktadır.

İçindekiler

Başyazı	1
Fide Sektörü "Eğitim ve Araştırma Akademisi Projesi" nin Hayata Geçmesini Bekliyor	
M. Kayhan YILDIRIM	
TÜRKTOB'dan Haberler	4
Alt Birliklerden Haberler	20
Basında TÜRKTOB	43
Tarım Sözlüğü	44

"TOHUM MİLLÎ GÜVENLİK MESELESİDİR"

Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Yönetim Kurulunu kabul etti.

Toplantıda millî tohumların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, tohumculuk sektörünün ihracatta yakaladığı başarının sürdürülmesi, tohumculuk mevzuatının güncellenmesi, araştırma geliştirme (AR-GE) ve eğitim çalışmalarının eş güdüm içinde yapılması, tohum takip sistemi, süs bitkilerinde KDV indirimi, tohum yetiştiricilerinin ayrıca desteklenmesi gibi konular detaylı olarak ele alındı.

Toplantıda Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Nihat Pakdil, Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir, TİGEM Genel Müdürü Dr. Hasan Gezginç ve Bakan Danışmanını Prof. Dr. Selahattin Çınar da hazır bulundu.

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, tohumculuk sektörünün yakaladığı başarının en büyük etkenlerinden birinin Tarım ve Orman Bakanlığının verdiği destekler olduğunu söyledi. Bu destekler sayesinde kendine yeterliliği en üst düzeyde yakalamış, tüm alanlarda ihracatı ithalatı geçmiş bir sektör konumuna geldiklerini vurgulayan TÜRKTÖB Başkanı Savaş Akcan, "Zaten süs bitkilerinde ve fidanlarda ihracatımız ithalattan fazlaydı. 2022 yılında tohum ihracatı da ithalatı geçti. Bu başarıyı daha üst noktalara taşımak için her zaman olduğu gibi Tarım ve Orman Bakanlığımızın tüm birimleriyle iş birliği içinde çalışmaya devam edeceğiz." dedi.

TÜRKTÖB'un Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliğinin (ECOSA) kurucusu olduğunu ve hâlen yönetimini üstlendiklerini kaydeden Akcan, Türk Cumhuriyet-

leri ve Orta Asya'daki ülkelerle de her açıdan eş güdüm içinde çalıştıklarını, bilgi alışverişi ile birlikte ticareti artırmak için yoğun gayret gösterdiklerini ifade etti.

Akcan, Tohumculuk Kanunu'nda yenileme yapılması gerektiğini de hatırlattı.

Akcan, süs bitkileri sektöründe %18 olan KDV'nin pandemi döneminde olduğu gibi tekrar %8'e indirilmesi gerektiğini, ithalatının 3 katı kadar ihracat yapan bir sektörün bu indirimi hak ettiğini söyledi.

Bitki Islahçıları Alt Birliği (BİSAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTÖB Başkan Yardımcısı Selami Yazar ilk olarak BİSAB'ın amaçları ve üye yapısı ile ilgili açıklamalarda bulundu. Yazar, BİSAB'ın çalışmalarını ise şöyle özetledi: "Bitki Islahçıları yetiştirmek amacıyla kurslar düzenliyoruz. Bu kurslardan sertifikalarını alan ıslahçılarımız özel sektörün gelişmesine ve ihracatımızın artmasına çok önemli katkılarda bulunuyor. Tarım ve Orman Bakanlığımızın himayelerinde 'Uluslararası Bitki Islahı Kongreleri' organize ediyoruz. Sektörün bilimsel yayın açığını kapatmak için çok çeşitli alanlarda kitap ve basılı materyal hazırlıyoruz. İngilizce olarak hazırladığımız Ekin Journal dergimiz sektörümüzde büyük ilgi görüyor."

Millî çeşitlerin ön plana daha çok çıkması gerektiğini kaydeden BİSAB Başkanı Selami Yazar, "Özellikle mısır, ayçiçeği, şeker pancarı, pamuk ve patates ürünlerinin millî çeşitlerinin geliştirilmesi için kamunun, özel sektörün ve üniversitelerin her türlü imkânı birleştirilmeli.

Çeşit geliştirmek uzun bir süreçtir. Bakanlığımızdan desteklerini bu alana daha çok yönlendirmesini talep ediyoruz. Güdümlü ve sonuca odaklı projelere ihtiyacımız var. TÜBİTAK ile de sektörümüzün ihtiyaçları doğrultusunda daha etkin ve uzun vadeli projelerle çalışmak için TAGEM başta olmak üzere Bakanlığımızla ortak hareket etme kararlılığımızda.” dedi.

Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Aykut Hacıoğlu, sayısı 8 bine ulaşan TODAB üyesi bayiyi aynı zamanda sahadaki tarımsal yayımcı olarak değerlendirdiklerini kaydetti.

Yeni tarım tekniklerinin sahada uygulanması için eğitimcilerin eğitiminin çok önemli olduğunu ve TODAB olarak bu kapsamda bayilerle çalışmalar yaptıklarını anlatan TODAB Başkanı Hacıoğlu, millî tohum çeşitlerinin üreticiler tarafından daha çok ilgi görmesi için yönlendirici olduklarını kaydetti.

Üreticiden çiftçiye kadar tüm aşamaları izleyen ve kayıt altına alan Tohum Takip Sistemi'nin oluşturulması gerektiğini söyleyen Hacıoğlu, bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığından destek istedi.

Kayıt dışı tohumculukla mücadele için Tarım ve Orman Bakanlığının taşra teşkilatının daha etkin olması gerektiğinin altını çizilen Hacıoğlu, TODAB'ın Tohum Nerede?

Platformu ve uygulamaları konusunda da bilgi verdi. Fide Üreticileri Alt Birliği (FİDEBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi M. Kayhan Yıldırım, FİDEBİRLİK'i kısaca tanıttıktan sonra, sektörün ihtiyacı olan nitelikli personel yetiştirilmesi amacıyla planlama aşamasında olan FİDEBİRLİK Akademi Projesi'nden söz etti.

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi Hacı Ömer Güler ise Bakan Kirişçi'ye 2022 yılı Aralık ayında düzenledikleri çalışmaya katılımları için teşekkür etti.

TYAB Başkanı Güler, tohumculuk sektörünün Tarım ve Orman Bakanlığının destekleriyle ulaştığı başarının devamı ile birlikte daha üst aşamaya geçilmesi gerektiğini söyledi.

Güler, "Dünya çapında rekabetçi bir Türk tarım sektörünün oluşması ve gıda güvenliğinin sağlanması için eş zamanlı olarak tohumculuk politikalarının uygulanması çok önemli. En stratejik alanlardan biri olan tohumculuk sektörünün altyapı sorunları kalmadı. Bundan sonraki hedef, dünya çapında daha da rekabetçi olabilmek ve ihracat olanaklarımızı artırmaktır.

Sözleşmeli Üretim Modeli'ni ve yasasını çok önemsiyoruz. Her iki tarafın haklarını güvence altına alacak bir yasal düzenlemeyi destekliyoruz. Böyle bir düzenleme

ürün planlamasına ve arz-talep dengesinin sağlanmasına da büyük katkı verecektir." dedi.

TYAB üyesi tohum yetiştiricilerinin ayrıca desteklenmesi gerektiğini bir kez daha vurgulayan Güler, 61 bin üyesi olan TYAB'ın eğitim çalışmalarına büyük önem verdiğini, Uygulamalı Çiftçi Eğitim Projesi'ne ocak ayı içinde yeniden başlayacaklarını söyledi.

Güler, Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi'den bu eğitimin ilk dersini vermesini rica etti.

Güler ayrıca millî çeşitlerin sahadan talep görmesini sağlayacak bütün çalışmalara TYAB olarak destek vereceklerini kaydetti.

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ahmet Yılmaz da, TSÜAB'ın düzenlediği çalışmaya katıldığı için Bakan Kirişçi'ye teşekkür etti. TSÜAB olarak yaptıkları çalışmalar hakkında kısaca bilgi veren Yılmaz, tohumculuk sektörünün sorunları ve çözüm önerileri konusunda ilgili tüm genel müdürlüklerle sürekli iletişim hâlinde olduklarını, Tohumculuk Kanunu'nun yenilenmesinin de bu konulardan biri olduğunu söyledi.

TÜRKTOB ve alt birlik seçimlerinin 2 yılda bir yapıldığını ve bu sürenin çok kısa olduğunu özellikle vurgulayan Yılmaz, gerekli yasal düzenlemeler için destek talep etti. Yılmaz, tohumculuk firmalarının mevcut ekonomik koşullarda hem ticaretlerini sürdürmelerinin hem de bitki

islahına yatırım yapmalarının çok zor olduğunu kaydederek, kamu kurumları ve özel sektörün özellikle AR-GE çalışmaları konusunda birbirlerini rakip olarak görmemeleri gerektiğini, devletin AR-GE çalışmalarında daha çok destek vermesi gerektiğini kaydetti.

Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi ise özetle şöyle konuştu:

"Tohum millî güvenlik meselesidir. Tohumculuk alanında daha stratejik davranmalıyız. Sektörlerin önünü açacak yasal mevzuatın hazırlanması ve uygulanması her şeyden önemlidir. Biz bunu başardık. Tohumculuk mevzuatının da günün şartlarına ve ihtiyaçlarına göre güncellenmesi gerekiyorsa, güncellenir.

Tarımda teknoloji kullanımının yaygınlaşmasına ve Tarım Cebimde uygulamasına tüm sektörlerin sahip çıkması gerekiyor. Tohumda %100 izlenebilirlik için çalışmaları hızlandıracağız.

Millî tohum çeşitlerinin geliştirilmesi, tanıtılması ve pazarlanması için gerekli olan teşvik ve destek mekanizmalarını konuşalım. Çiftçimizi millî çeşitlere yönlendirelim. Tohum çeşitlerinin de sanayi ürünleri gibi patent alındığında vergi teşviklerinden ve muafiyetlerinden yararlanmasını sağlayacak düzenlemeler üzerinde çalışalım. Bu konuların hepsi için hep birlikte hızlı aksiyon alalım."

-04 Ocak 2023 / Ankara

KKTC TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI DURSUN OĞUZ TÜRKTÖB'U ZİYARET ETTİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Dursun Oğuz ve heyeti, TÜRKTÖB'ü ziyaret etti. Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Üyesi Hacı Ömer Güler'in ev sahipliğinde gerçekleşen toplantıda, Bakan Oğuz ve heyetine, TÜRKTÖB ve tohumculuk sektörü hakkında sunum yaptı.

Sunumun ardından tarım ve tohumculuk alanında eğitimden araştırmaya geliştirme çalışmalarına, tohum ticaretinin artırılmasından kuraklık ve su yönetimine kadar pek çok konu gündeme geldi. Güler, iş birliği ve dayanışmanın artarak devam etmesi konusunda her zaman olduğu gibi üzerlerine düşen görevleri en iyi şekilde yapacaklarını vurguladı. Bakan Oğuz ise TÜRKTÖB'da bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi ve her alanda ortak çalışma anlayışının gelişmesi için hazır olduklarını ifade etti. -18 Ocak 2023

TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

- Mesleki-Teknik ve Anadolu Lisesi Öğrencileri için -

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA TOHUMCULUĞUN GELECEĞİ - Makale Yarışması -

ÖDÜLLER

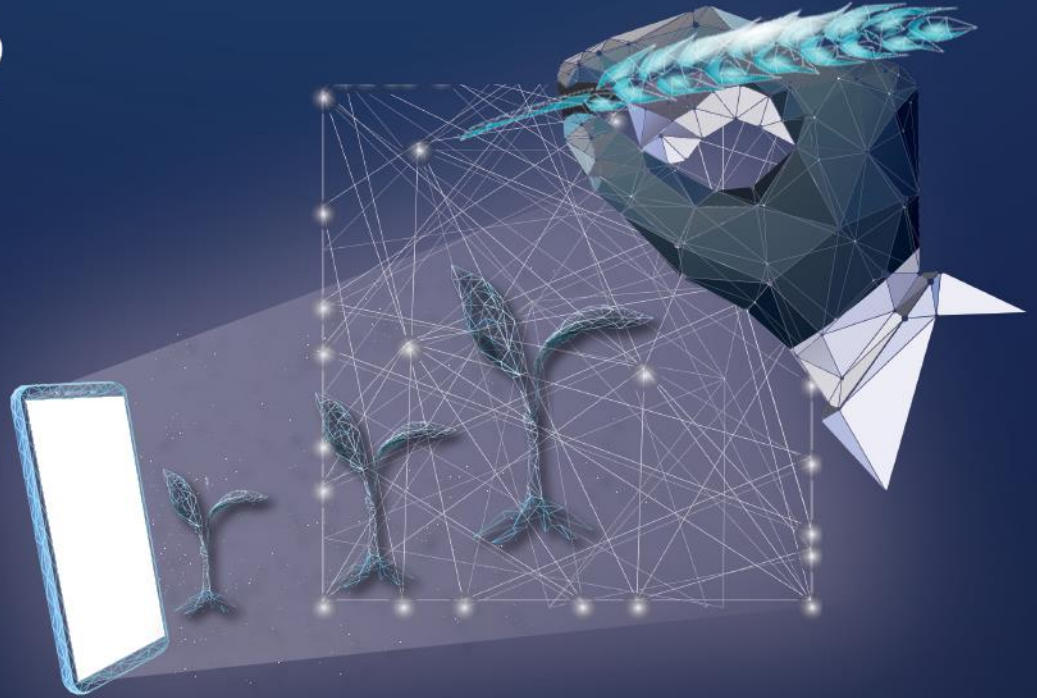
1. 15 Bin TL

2. 10 Bin TL

3. 5 Bin TL

4., 5., 6.

2'şer Bin TL

Katılım şartları için www.turktob.org.tr adresimizi ziyaret edebilirsiniz.

SON MÜRACAAT: 31.03.2023

yarisma@turktob.org.tr

**TARIMDA
TÜRKİYE YÜZYILI**

Cumhuriyetimizin **100** Yılında

Yerelden Küresele

Bitki Islahı

Dr. Vehbi ESER Makale Yarışması

bisab

ÖDÜLLER

1. 10.000 TL
2. 7.500 TL
3. 5.000 TL

Katılım Şartları

Ziraat Fakültesi Son Sınıf Öğrencisi Olmak
Yazılar Toplamda 3 A4 Sayfasını Geçmemelidir.
Katılımcılar İletişim Bilgilerini de içeren Yazıları
yarisma@bisab.org.tr Adresine Gönderecektir.

Son Müracaat
07 Nisan 2023

www.bisab.org.tr

Fidanlık Mahallesi Adakale Sokak No:22/12 Kızılay - Ankara
Tel: 0312 433 30 65-66 Fax: 0312 433 30 06

TURKTOB

TÜBİTAK

MİLLÎ TOHUM İÇİN ORTAK EĞİTİM, AR-GE VE TANITIM ATAĞI

TÜRKTOB Yönetim Kurulu, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) yöneticileri ile geniş katımlı bir toplantı yaptı. Toplantıya TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker, TAGEM genel müdür yardımcıları Dr. Şerafettin Çakal ve Dr. Bülent Sönmez, Bahçe Bitkileri Araştırmaları Daire Başkanı Doç. Dr. Davut Keleş, Tarla Bitkileri Araştırmaları Daire Başkanı Suat Yılmaz, Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Suat Kaymak katıldı.

TÜRKTOB Heyetinde ise TÜRKTOB ve Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi ve TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler ile TÜRKTOB ve TSÜAB Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ahmet Yılmaz yer aldı.

Toplantıda ilk olarak TAGEM ile TÜRKTOB ve tohumculuk sektörü arasındaki iş birliği konusunda; insan kay-

naklarından altyapı geliştirmeye, laboratuvar ve arazi başta olmak üzere TAGEM imkânlarının ortak kullanımından araştırma konuları bazında eş güdüm sağlanmasına kadar konular detaylı olarak ele alındı.

BİSAB ve TAGEM tarafından ayrı ayrı düzenlenen bitki ıslahı kurslarının gerekli yasal çalışmalar yapıldıktan sonra birleştirilmesi konusunda görüş birliğine varılan toplantıda AR-GE mevzuatı da görüşüldü.

Türk ıslahçıları tarafından yerel kaynaklardan geliştirilen millî tohum çeşitlerinin çiftçiler tarafından daha çok kullanılması için tanıtım ve eğitim seferberliğinin başlatılmasının önemi vurgulandı ve bu konuda harekete geçme kararı alındı.

TAGEM ve TÜRKTOB heyetleri, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun (TÜBİTAK) destekleme programlarını sektörün ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemesi için TÜBİTAK ile görüşmeler yapılması konusunda da uzlaştı.

Tohumculuk sektöründe AR-GE ve eğitim çalışmalarına verilen desteklerin artırılması ise toplantının ayrı bir gündem maddesi oldu.

İki saati aşan toplantıda gündeme gelen konuların detaylandırılması ve eylem planının oluşturulması için iki kurumun yetkili ve uzmanlarından oluşan çalışma grubu kurulmasına karar verildi.

-03 Ocak 2023 / Ankara

MEB VE TÜRKTOB İŞ BİRLİĞİ GELİŞİYOR

Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Sadri Şensoy, Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Nazan Şener, daire başkanları Ertuğrul Geçgil, Mahmut Birol Gezer ve Korkut Koçak TÜRKTOB ve TYAB'ı ziyaret etti. Ziyaret kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ile TÜRKTOB ve alt birlikleri arasında ilki 2019 yılında imzalanan ve 2022 yılının Ağustos ayında kapsamı genişletilerek 3 yıl süre ile güncellenen Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamında yürütülen çalışmalar ile birlikte önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek faaliyetler ele alındı.

Protokolün detaylı olarak masaya yatırıldığı görüşmeye TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, TYAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi Hacı Ömer Güler, TYAB Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Dolaş ile diğer yöneticiler katıldı.

MEB Bakan Yardımcısı Sadri Şensoy, okullarda tohum ile ilgili eğitimlerin verildiğini belirterek *"Kalifiye eleman yetiştirilmesi için tarım ve tohumculuk alanlarında müfredat güncellemesini birlikte yapabiliriz."* diye konuştu.

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ise TÜRKTOB ve alt birlikleri ile ilgili bilgi verdikten sonra TÜRKTOB'un temel görevlerinden birinin de eğitim olduğunu ve bu görevi yerine getirmek için ilgili tüm ku-

rumlarla iş birliği içinde çalıştıklarını söyledi.

Akcan, Türk tohumculuğunda ihracatın ithalatı geçtiğine vurgu yaparak sektörün Türkiye'de oldukça güçlü bir duruma geldiğini ifade etti. Kamuoyuna doğru bilgileri vermek, yanlışları düzeltmek için gayret gösterdiklerini kaydeden Akcan, bu konuda da iş birliğine hazır olduklarını söyledi.

TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler de TYAB'ın Uygulamalı Eğitim Merkezleri ile ilgili çalışmalarından söz ederek eğitim konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduklarını dile getirdi. Güler, *"Tarım ve Orman Bakanlığı ile sürdürdüğümüz çalışmalar Millî Eğitim Bakanlığımızın destekleriyle daha da etkin olacaktır. Hem 65 bin üyemize hem de öğrencilerimize en stratejik ürün olan tohum ve tohum yetiştiriciliği konusunda en iyi eğitim hizmetini sunmak için hazırız."* dedi.

Toplantıda, TÜRKTOB'un ve alt birliklerinin temsilcileri ile okul yöneticileri ve öğretmenlerin bir araya geleceği bir çalıştayın düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Öte yandan belirlenen 25 ildeki 26 okulda, bölgesel açıdan tarımsal ve bitkisel özelliklere uygun eğitimlerin verileceği, sahada da öğrenci ve velilerle beraber uygulamaların yapılacağı bildirildi. -30 Aralık 2022

KAZAKİSTAN TARIM BAKAN YARDIMCISI TAMABEK VE HEYETİ TÜRKTOB'U ZİYARET ETTİ

TÜRKTOB, Kazakistan Tarım Bakan Yardımcısı Abulkhair Galymuly Tamabek ve beraberindeki heyeti ağırladı.

TÜRKTOB Genel Sekreteri Dr. Muhteşem Torun'un, Türkiye tohumculuk sektörü, tohumluk ticareti, TÜRKTOB ve alt birliklerinin yapısı ve işleyişi, Türkiye-Kazakistan arasındaki tohumluk ticareti ana temalı sunumunun ardından iki ülke arasında yapılabilecek tohumculuk faaliyetleri görüşüldü.

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi ve TODAB Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Hacıoğlu, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi ve TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler, TSÜAB Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Genç tarafından; Türkiye'de mevcut tohumculuk sistemi, tohum ihracatı ve ithalatı, tohum üretimi gibi önemli başlıklarda Kazakistan Heyetine bilgiler aktarıldı. Kazakistan Tarım Bakan Yardımcısı Abulkhair Galymuly Tamabek de Kazakistan'ın tohumculuğu hakkında bilgiler verdi.

İş birliklerinin geliştirilmesi için gerekli adımların atılmasına devam edileceğini ifade eden Tamabek, misafirperverliğinden dolayı TÜRKTOB'a teşekkür etti.

Alt birliklerin genel sekreter ve personelinin de hazır bulunduğu toplantıda fikir alışverişinin ardından TÜRKTOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Aykut Hacıoğlu, Kazakistan Tarım Bakan Yardımcısı Abulkhair Galymuly Tamabek'e plaket takdim etti.

-21 Aralık 2022

GROWTECH TARIM FUARI'NDAYDIK

23-26 Kasım 2022 / Antalya

TÜRKTOB ve alt birlikleri, Growtech Tarım Fuarı'na kurumsal stant ile katılım sağladı.

TÜRKTOB ve alt birliklerin yöneticileri, Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere diğer kurumların üst düzey temsilcileriyle görüş alışverişinde bulundu.

Teknik uzmanlar ise katılımcı ve ziyaretçilerin sorularını yanıtladı.

Birliklerimize, tohumculuk sektörü bilgilendirme ve kurumsal tanıtım dokümanlarımıza büyük ilgi gösteren ziyaretçilerimize teşekkür ediyoruz.

6. BİTKİ ISLAHI PROJE PAZARI'NDA ÖDÜLLER SAHİPLERİNİ BULDU

TÜRKTOB, Antalya Teknokent ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) iş birliğinde düzenlenen 6. Bitki Islahı Proje Pazarı'nda (BİPP) ödüller sahiplerini buldu.

Growtech Tarım Fuarı'nın 2. günü düzenlenen ödül töreninin açılış bölümünde Antalya Teknokent Genel Müdürü Dr. İbrahim Yavuz, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Pakalın, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ve Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Özlenen Özkan konuşma yaptı.

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan konuşmasında özetle şunları söyledi:

yaygınlaştırılmasına, tüketici ve sanayici tercihlerini dikkate alan, kalite odaklı, rekabet gücü yüksek bir tohumculuk sektörünün oluşmasına katkı sunan bu etkinliğimiz sektörümüz adına çok önemli bir işlevi yerine getiriyor.

Ülkemizde AR-GE'ye yapılan harcamalar GSYH'nin ne yazık ki %1'i kadardır.

Bu oran G.Kore'de %5, Japonya'da %4, ABD'de %3, OECD ülkelerinde ise ortalama %2.5 ve AB ülkelerinde ortalama %2'dir.

Özellikle iklim değişikliği, kuraklık ve pandeminin yeni gereklilikleri tohumdan ve tohumculuk sektöründen beklenenleri arttırmaktadır. Tarımın tohumla başladığı gerçeğinden de hareketle tohumculuk konusundaki AR-GE çalışmaları en üst seviyeye çıkarılmalıdır.

Tarımın en önemli girdisi olan tohum ve stratejik bir sektör olarak ortaya çıkan tohumculuk sektöründe, millî politikaların geliştirilmesi için çalışılmalıdır.

Tohum üretiminin %90'ı, tescil edilen çeşitlerin %77'si özel sektörümüze aittir. Yerli ve millî üretimimizin, ihtiyacımızı karşılama oranı, stratejik ürünlerde %100'ün üzerinde, diğer ürünlerde ise %100'e çok yakın.

Fidanda ve süs bitkilerinde zaten ihracatımız ithalatımızdan fazlaydı. 2021 sonunda fidanda %415, süs bitkilerinde %300 dış ticaret fazlamız vardı.

Tohumda %10'luk bir açığımız kalmıştı. 2022 yılının ilk 9 ayında tohum ihracatımız 150.8 milyon dolar, ithalatımız ise 137.8 milyon dolar oldu.

"6 yıldır meslek kurumları, üniversite ve özel sektör birlikteliğinin en güzel örneğini veriyoruz.

Türkiye'nin çok zengin yerel genetik kaynaklarının değerlendirilerek yeni bitki çeşitlerinin geliştirilmesine ve

Yani tohumda da ilk kez ihracat ithalatı geçti. Tohumculuk sektörü 2018 yılından itibaren dış ticaret fazlası veren, toplamda ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021 yılı sonu itibarıyla %130 olan bir sektör konumuna geldi. Bugün 117 ülkeye tohum ihracatı yapıyoruz. Ama biz artık tohumun kendisini değil, teknolojisini de daha yüksek oranda ihraç etmek istiyoruz. Biz Türkiye Tohumcular Birliği olarak hem eğitim ve teknik hem de ekonomik anlamda elimizden geleni yapıyoruz. Her geçen yıl daha güçlü bir sesle bu alanda biz de varız diyoruz. Bu etkinlik de, bu çabalarımızın en güzel örneklerinden biridir. Tüm proje sahipleri sektörümüzün geleceğidir." Açılış konuşmaları sonrası "Sürdürülebilir Gıda Sistemleri, Tarımda Teknoloji ve İnovasyon" konulu panel düzenlendi. Proje sahipleri poster başında aralarında FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi M. Kayhan Yıldırım'ın da olduğu jüri üyelerine çalışmalarını ile ilgili bilgi verdi. TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan da yarışmaya katılan tüm projeleri inceleyerek bilgi aldı.

ÖDÜL ALAN PROJELER

Birincilik Ödülü

Kışlık Sebze Yetiştiriciliğinde Hat ve/veya Çeşit Geliştirme

Dr. Gülay Beşirli

Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü

İkincilik Ödülü

Hızlandırılmış İslah Teknolojisi Kullanarak PMMoV ve TSWV'ye Dayanıklı Biber Çeşitlerinin Elde Edilmesi

Okan Santoprak

Toprakseed Tohum Tarım Fide A.Ş

Üçüncülük Ödülü

Ülkemizde Mutasyon Yoluyla Elde Edilmiş İlk Mandarin Çeşidi: Ertuğrul Bey

Ertuğrul Turgutoğlu

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü

Mansiyon Ödülü

Malatya ve Elazığ İllerinde Kayısıya Uygun Bodur ve Yarı Bodur Erik Anacı Seleksiyonu

Mehmet Özelçi

Kayısı Araştırma Enstitüsü

TÜRKTOB YÖNETİMİ ULUSAL BASINLA BULUŞTU

TÜRKTOB, Antalya'da Growtech Tarım Fuarı sırasında basın toplantısı düzenledi.

Toplantıda TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, Yönetim Kurulu üyeleri Aykut Hacıoğlu, Hacı Ömer Güler ve Ahmet Yılmaz gazetecilerin sorularını yanıtladı. Haberler medyada geniş yer buldu. (Sayfa 43)

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, fuar boyunca AGRO TV, ÇİFTÇİ TV ve Anadolu Ajansının özel yayınlarına da katıldı.

TÜRKTOB YEREL ÇEŞİT BAHÇESİ EĞİTİM PROJESİ BUĞDAY VE ARPA EKİMİ İLE YENİDEN BAŞLADI

TÜRKTOB ve Tarım ve Orman Bakanlığı Türkiye Millî Botanik Bahçesi (TMBB) Müdürlüğü iş birliğinde geçtiğimiz yıl sebze ürünleriyle başlayan ve hasat şenliği ile sona eren TÜRKTOB Yerel Bahçesi Eğitim Projesi bu kez yerel buğday ve arpa çeşitleriyle yeniden çocuklarımızla buluştu.

Yeni projede TÜRKTOB Yerel Çeşit Bahçesi'nin ilk konukları Köy Hizmetleri İlkokulu öğrencileriydi. TÜRKTOB

Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ve TMBB Müdürü Selim Arpacı'nın da katıldığı tohum dikim etkinliğinde çocuklarımıza toprağın, tarımın, tohumun, yerel çeşitliliğin önemi anlatıldı.

Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsünden arpa ve buğday araştırmacılarının da katıldığı etkinlikte öğrencilerin soruları da yanıtladı.

-30 Kasım 2022 / Ankara

GÜNEY KORE ULUSAL TOHUM BİRLİĞİNDEN TÜRKTOB'A ZİYARET

TÜRKTOB, Güney Kore Ulusal Tohum Birliği yetkililerini ağırladı.

Toplantıda TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, TÜRKTOB ve alt birliklerinin yapısı ve işleyişi ile Türkiye tohumculuk sektörü hakkında konuklara bilgi verdi.

Ardından TÜRKTOB Genel Sekreteri Dr. Muhteşem Torun, "Tohumculuk Sektörü ve TÜRKTOB" ana temalı sunum yaptı.

Toplantı, TÜRKTOB ve alt birlik yetkililerinin konukların sorularını yanıtlamasıyla son buldu.

15 Aralık 2022 / ANKARA

TÜRKTOB BAŞKANI SAVAŞ AKCAN, ÖZBEKİSTAN TARIM BAKANI AZİZ VOITOV İLE GÖRÜŞTÜ

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı ve Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği (ECOSA) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Savaş Akcan, Özbekistan'ın yeni Tarım Bakanı Aziz Voitov ile görüştü.

Başkan Savaş Akcan, Bakanlık makamında gerçekleşen görüşmede ilk olarak TÜRKTOB ve alt birlikleri ile ECOSA hakkında Bakan Aziz Voitov'a bilgi verdi.

Ardından ECOSA Bölgesi tohumculuk stratejisinin ana unsurları, Türkiye ile ECOSA üyesi Özbekistan arasında yapılması gereken yasal, kurumsal ve teknik düzenlemeler konusunda bilgi ve görüş alışverişinde bulunuldu.

Özbekistan ve diğer ECOSA üyesi ülkeler ile tohum tica-

retinin geliştirilmesi için izlenmesi gereken ticaret politikalarının da gündeme geldiği toplantıda Bakan Voitov, iş birliğinin artırılması için yeni yılda ortak bir organizasyonda bir araya gelmesini önerdi.

Öneriyi memnuniyetle karşılayan Akcan, kısa süre önce yapılan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) 7. Tarım Bakanları Toplantısı ve Türk Devletleri Teşkilatı Tarım Bakanları 1.

Toplantısı / 1. Türk Tarım İş Forumu'na katılım sağlayan ECOSA'nın, bu organizasyonlarda gerçekleştirdiği görüşmeler hakkında Bakan Voitov'a bilgi verdi.

Aziz Voitov, 29 Ağustos 2022 tarihinde Özbekistan Dış Ticaret ve Yatırımlar Birinci Bakan Yardımcılığı görevinden Tarım Bakanlığı görevine atanmıştı.

TOHUMCULUK SEKTÖRÜNDE TÜRKİYE - ÖZBEKİSTAN İŞ BİRLİĞİ GELİŞİYOR

TÜRKTOB, yüksek kaliteli tohumlukların geliştirilmesi, üretimi ve kullanımı yoluyla dünya gıda güvenliğinin temini ile tohum ticaretini hızlandırmak ve kolaylaştırmak için Türk Cumhuriyetleri'yle ilişkilerini güçlendiriyor.

Bu kapsamda TÜRKTOB organizasyonu ile Özbekistan Tarımının Modernizasyonu programının bir parçası olan "Tohum ticareti ve dolaşımında tescil ve belgelendirme işlemlerinin sağlanması, ulusal mevzuata uygunluk ve yeni ürünlerin test edilmesinde bilgi ve tecrübenin paylaşılması, yeni tohum çeşitlerinin tarlalarda yüksek esneklik, verimlilik ve kalite ile test edilmesi ve uygun olanların belirlenmesi" projesi kapsamında Özbekistan Tarım Bakanlığına bağlı Tarımsal Ürün/Tohum Çeşitleri Test Merkezi'nde görevli uzmanlara Ankara'da eğitim verildi.

BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selami Yazar ve Tarım ve Orman Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi (TTSM) Müdürü Şakir Berktaş konuk uzmanlara; Türk tohumculuk sektörü, TÜRKTOB ve TTSM faaliyetleri, Türk Cumhuriyetleri'yle ilişkilerin önemi ve Türkiye-Özbekistan tarımsal iş birliği konularında hitap etti.

TTSM yerleşkesi ve Yenikent deneme alanları ile özel sektör tohumculuk firmalarında gerçekleştirilen eğitim programı 5 gün sürdü.

Konuk uzmanlar; tarla bitkileri, meyve ve sebze türlerinde tescil denemeleri (FYD, TDÖ testleri), çeşitlerin kayıt altına alınması, ıslahçı hakları ve sertifikasyon süreçleri konularında eğitim aldı.

31 Ekim - 4 Kasım 2022 / Ankara

Türkiye Tohumcular Birliği

8 Kasım 2006 tarih ve 26340 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'na göre kurulmuştur.

Kanun'un Amacı:

Bitkisel üretimde verim ve kaliteyi yükseltmek, tohumluklara kalite güvencesi sağlamak, tohumluk üretimi ve ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak ve tohumculuk sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi için gerekli olan düzenlemeleri gerçekleştirmektedir.

TURKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

bisab
bitki ıslahçıları alt birliği

Bitki Islahçıları Alt Birliği

Adres: Fidanlık Mahallesi Adakale Sokak No.: 22/12 Kızılay / ANKARA
Telefon: 0312 433 30 65-66
Faks: 0312 433 30 06
Web: www.bisab.org.tr
E-mail: bisab@bisab.org.tr

Üye Sayısı

355

füab
Fidan Üreticileri Alt Birliği

Fidan Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlîbeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/8 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 472 20 14
Faks: 0312 472 81 15
Web: www.fuab.org.tr
E-mail: fuab@fuab.org.tr

961

fidebirlık
FIDE ÜRETİCİLERİ ALT BİRLİĞİ

Fide Üreticileri Alt Birliği

Adres: Aspendos Bulvarı No.: 37 Kat: 1 Daire: 6 ANTALYA
Telefon: 0242 312 25 05
Faks: 0242 311 28 31
Web: www.fidebirlık.org.tr
E-mail: info@fidebirlık.org.tr

211

SUSBİR
SÜS BİTKİLERİ ÜRETİCİLERİ ALT BİRLİĞİ
2008

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlîbeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 287 21 53 - 54
Faks: 0312 287 21 55
Web: www.susbir.org.tr
E-mail: susbir@susbir.org.tr

965

TODAB
Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği

Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği

Adres: Ehlîbeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 Kat: 3 Daire: 9/10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 418 1695-96 - 0 546 852 5852
Faks: 0312 418 1693 - 97
Web: www.todab.org.tr
E-mail: info@todab.org.tr

7.686

TSÜAB
TOHUM SANAYİCİLERİ VE ÜRETİCİLERİ ALT BİRLİĞİ

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlîbeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 419 35 31 - 21
Faks: 0312 419 35 39
Web: www.tsuab.org.tr
E-mail: tsuab@tsuab.org.tr

1.075

TYAB
TOHUM YETİŞTİRİCİLERİ ALT BİRLİĞİ

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği

Adres: Ehlîbeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0 312 442 39 66
Faks: 0 312 442 89 07
Web: www.tohum.org.tr
E-mail: tohum@tohum.org.tr

61.065

Üye sayıları Aralık 2022 itibarıyla güncellenmiştir.

TOPLAM
72.318

4. ULUSLARARASI BİTKİ İSLAHI KONGRESİ 19 ÜLKEDEN KATILIMLA YAPILDI

Bu yıl "Yerelden Küresele Bitki Islahı" ana temasıyla 4'üncüsü düzenlenen Uluslararası Bitki Islahı Kongresi 21-25 Kasım 2022 tarihlerinde Antalya'da yapıldı.

Bitki Islahçıları Alt Birliği (BİSAB), TÜRKTOB, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) iş birliği ile özel kuruluşların desteklediği kongreye her biri kendi alanlarında uluslararası otonom bilim insanları davetli konuşmacı olarak katıldı.

Kongreyi 126'sı yabancı ve 283'ü yerli olmak üzere toplam 409 katılımcı takip etti.

19 ülkeden 190'ın üzerinde bildiri başvurusu yapılan kongrede 157 bildiri "Kongre Bilim Kurulu"na kabul edilerek sunuldu.

Kongrenin açılış ve protokol konuşmalarını Kongre Düzenleme Komitesi Başkanı Prof. Dr. Fatih Seyis, BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selami Yazar, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Dr. Metin Türker yaptı.

BİSAB Başkanı Selami Yazar, "BİSAB'ın amaç ve stratejisi, güçlü ve millî islah programları ile marka çeşitler geliştirerek uluslararası alanda söz sahibi olmaktır. Toplam üye sayımız 350'dir. Kurulduğu günden bugüne geçen 15 yılda tohumculuk sektöründe eksikliği çok hissedilen bitki islahçıların yetiştirilmesi için TAGEM ile koordinasyon içinde bugüne kadar düzenlenen 13 adet bitki islahı kursunu 170 islahçı başarıyla bitirerek belgelerini almışlar ve sektörümüzün açığını büyük ölçüde kapatmaya katkıda bulunmuşlardır.

BİSAB'ın yaptığı faaliyetler ise özet olarak; bitki islahı

kursları, bitki islahı ve tohumculukla ilgili yayınlar, ulusal ve uluslararası bitki islahı kongreleri, 11 Mayıs Bitki Islahçıları Günü, üniversitede okuyan gençlere bitki islahını sevdirmek ve farkındalık yaratmak için üniversiteler arası Dr. Vehbi Eser Ödüllü Makale Yarışması, islah ile ilgili çalıştaylar ve eğitim faaliyetleridir.

BİSAB, 2013 yılından bu yana uluslararası bitki islahı kongreleri düzenlemektedir. Bugüne kadar Antalya'da ve KKTC'de düzenlenen kongrelere dünyanın 27 farklı ülkesinden yaklaşık iki bine yakın islahçı ve bilim insanı katılmıştır. Dünyanın çeşitli ülkelerinden bilim insanlarının bir araya gelip bitki islahı ve genetiği konularındaki AR-GE ve üretilen bilimsel teknolojik gelişmelerin tartışılacağı, bilgi alışverişinde bulunulacağı 4. Uluslararası Bitki Islahı Kongresi'nin teması, 'Yerelden Küresele Bitki Islahı' olarak belirlenmiştir. Katılımcılarımıza özellikle bir istirhamım var.

Alanlarında temayüz etmiş bu bilim insanlarını boş bırakmayın, birlikte olun, soru sorun, ortak proje geliştirin.

İnsanoğlunun en temel ihtiyaçlarının başında beslenme gelmektedir. Tohumluk olmadan hiçbir tarımsal üretim gerçekleştirilemez. İyi tohum da günümüz teknolojisini kullanarak gerçekleştirilen ıslah çalışmalarının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Son yıllardaki gelişmeler göstermiştir ki her devlet kendi vatandaşının gıda güvenliğini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri almakta, gerekirse ihracat yasakları getirmektedir. Dolayısıyla, kendi toplumumuzun gıda güvenliğini sağlayabilmemiz için bitkisel üretimimizi yapabilecek kendi tohumluğumuzu üretmemiz bir zorunluluktur. Yüksek verimli, kaliteli, hastalıklara dayanıklı, tüketici isteklerine uygun çeşitler geliştirmek de ancak planlı, programlı günümüz bilgi ve teknolojilerini kullanarak yapılan ıslah çalışmaları sonunda elde edilmektedir. Bugün itibarıyla 48'i kamu, 264'ü özel sektör olmak üzere toplamda 312 araştırma kuruluşu tarımsal araştırma geliştirme ve ıslah faaliyetlerini sürdürmektedir. Özellikle 1940'lı yıllardan itibaren kamuda çalışan Türk bitki ıslahçıların özverili çalışmaları neticesinde ve 1980'li yıllardan itibaren de özel sektörün araştırma kuruluşu olarak devreye girmesi ile tescil ettirilen çeşit sayımız 9.450'yi bulmuştur.

İslah çalışmaları bitmek bilmeyen bir yarıştır. İslahçı istikrar ister, istiklal ister ve istikbal ister. Bu yarışta; çağın gerektirdiği bilgi, beceri ve seleksiyonda etkili, tecrübeli bitki ıslahçıları ile alet ve ekipmana sahip olmayan ıslah programları öne geçemez. Dolayısıyla yeni sermaye birikimi sağlamış yerli tohumluk firmalarımızın dünyada faaliyet gösteren diğer firmalar ile rekabet edebilmeleri için ortak ıslah çalışmaları ile güçlerini birleştirmeleri gerekmektedir. Bu aşamada Bakanlığımızın AR-GE çalışmalarına olan destekleri en önemli konu olup bu desteklerin kamu ve

özel sektörümüzün talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda gözden geçirilmesinde ve artırılmasında mutlak fayda görülmektedir.

Bu çerçevede BİSAB olarak elimizden gelen her türlü çalışmayı yapacağımızı ifade ediyor ve saygılar sunuyorum." ifadelerini kullandı.

TÜRKTÖB Başkanı Savaş Akcan ise, "Türkiye Tohumcular Birliği olarak, bulduğumuz her fırsatta tarımda bitki ıslahı başta olmak üzere tüm AR-GE çalışmalarına destek vermeye gayret ediyor, başta Tarım ve Orman Bakanlığımız olmak üzere bu alana destek veren tüm kurumlarımızla iş birliği içinde oluyoruz.

Tarımsal AR-GE'ye devletimizin verdiği desteklerin artması ve özel sektörümüzün kamunun imkânlarından daha çok yararlanması gerektiğini her platformda dile getiriyoruz.

Tarımda da söz sahibi olabilmek için bilgi ve teknoloji üretme mecburiyeti vardır. İstenen düzeyde bilgi ve teknoloji üretebilmek için ise AR-GE çalışmalarına gerekli yatırımlar yapılmalıdır.

Ancak, ülkemizde AR-GE'ye yapılan harcamalar GSYH'nin ne yazık ki %1'i kadardır. Bu oran G.Kore'de %5, Japonya'da %4, ABD'de %3, OECD ülkelerinde ise ortalama %2.5 ve AB ülkelerinde ortalama %2'dir.

Görüleceği gibi ülkemiz bu alana gerekli bütçeyi henüz ayırabilmiş değildir.

Özellikle iklim değişikliği, kuraklık ve pandeminin yeni gereklilikleri tohumdan ve tohumculuk sektöründen beklenenleri artırmaktadır.

Tarımın tohumla başladığı gerçeğinden de hareketle tohumculuk konusundaki AR-GE çalışmaları en üst seviyeye çıkarılmalıdır.

Özel sektör başlangıçta genellikle tohumluk ithal edip kıs-

men kamu çeşitlerinin üretimini yapıyordu. 2004'te 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun'un ve 2006'da 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile özel sektör tarımsal araştırma kuruluş yetkisine sahip bazı şirketler kendi islah programlarını oluşturdu.

Özel sektör kendi çeşitlerini geliştirmeye başladı ve aynı zamanda da kendi geliştirdikleri veya enstitülerde geliştirilen hibrit ve standart çeşitlerin üretimine yöneldi.

AR-GE yatırımlarının geri dönüş süresinin uzun olması, firmalarımızın genç ve sermaye yapılarının yetersiz olması özel sektörün bu konuya yeteri kadar ilgi göstermesini ve yatırım yapmasını engellemektedir.

Türk tohumculuğunun gelişebilmesi ve istenen seviyeye gelebilmesi, kendi marka çeşitlerini geliştirip dünyaya pazarlayabilmesine bağlıdır. Bu nedenle sektörün çeşit geliştirme çalışmalarının desteklenmesi gerekmektedir." şeklinde konuştu.

Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Dr. Metin Türker ise, konuşmalarında insan beslenmesi başta olmak üzere, insanlığın kültüründe en vazgeçilmez kaynak olan tarımsal üretimin kaynağının bitkisel üretim olduğunu, tohumculuğun ise tüm bu üretimin temelini oluşturduğunu vurguladı.

Tohumculuğun ülkemizdeki önemi ve gelişimi hakkında verilen bilgilerin ardından tohumculuğun temeli olan bitki ıslahının vazgeçilmezliğinden söz eden konuşmacılar, bu kapsamda kongrenin gerekliliğini dile getirdiler.

Kongre, uluslararası çalışmaları ile "Bitki Islahı" çalışmalarına önemli katkılar sağlayan ve "Bitki Islahı" konusundaki çalışmalarına özveri ile devam eden davetli konuşmacılara şükran plaketlerinin sunulmasının ardından bildirimlerin sunulmasıyla devam etti.

ORMAN BİTKİ TÜRLERİ YÖNETMELİĞİ GÖRÜŞÜLDÜ

Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB) yetkilileri, Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü (BÜGEM) ve Orman Genel Müdürlüğü yöneticileri ile bir araya gelerek Orman Bitki Türleri Yetkilendirme Yönetmeliği ile fidan üretici belgesi verilenlerin Alt Birliğe

üye olmaları konusunda yapılması gerekenleri görüştü. Ayrıca, BÜGEM yetkilileri ile FÜAB 2022 Genel Kurulunda üyelerin oy birliği ile onaylanan FÜAB Tüzük Değişiklik Taslağı ve Çeşit Tescil Yönetmeliği talepleri de gündeme geldi.

FÜAB, FİDAN İHRACATININ ARTMASI İÇİN ÇALIŞIYOR

TÜRKTÖB ve alt birliklerin Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü ile Türkiye Tohumculuk Sektörü Dış Ticaret Stratejisinin Belirlenmesi Projesi için 07 Ekim 2022 ve sonrasında yapılan toplantılara FÜAB da katıldı.

FÜAB, amaçlarından birinin de fidan ihracatını artırmak olan proje için fidan sektörü ile ilgili Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler (GZFT) analizi yaptı ve üyeleriyle anket çalışması yürüttü.

FİDEBİRLİK BAŞKANI YILDIRIM, FİDE SEKTÖRÜ VE ÇEVRE MEVZUATI KONUSUNDA GÖRÜŞMELER YAPTI

Fide Üreticileri Alt Birliği (FİDEBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ve Çevre Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Gürsel Erul ile toplantı yaptı. Toplantılarda fide sektörünün çevre mevzuatlarından kaynaklanan sorunları detaylı olarak ele alındı. Çevre Mevzuatı ve Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin atık su arıtma tesisi kurulması zorunluluğundan kaynaklanan problemler ve fide sektörünün güncel sorunlarının da gündeme geldiği toplantılar sonunda, konu ile ilgili raporlar ilgililere takdim edildi. -14 Ekim 2022

BÜGEM GENEL MÜDÜRÜ DR. MEHMET HASDEMİR'E ZİYARET

TÜRKTÖB ve Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Dünder, Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir'i ziyaret etti.

Görüşmede TÜRKTÖB ve Tarım ve Orman Bakanlığı iş birliği ile uluslararası ilişkiler bağlamında önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalar ve ihracat edilen doğal peyzaj ürünlerinin çeşitlendirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu. -29 Kasım 2022 / Ankara

İKİLİ ONAY SÜRECİNİN YARATTIĞI SORUNLAR GÖRÜŞÜLDÜ

TÜRKTÖB ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Fidanlık ve Tohum İşleri Daire Başkanı Mustafa Mukan Yazar'ı makamında ziyaret etti.

Toplantıda 31 Ekim 2020 tarihli 31290 sayılı Orman Bitkisi Tohumlukları Piyasasında Yetkilendirme, Denetleme ve Orman Bitki Pasaportu Yönetmeliği ile süs bitkileri sektörünün kayıt altına alınması ile ilgili yaşanan

04 Ocak 2022

ikili onay sürecinin yarattığı sorunlar ve çözüm önerileri gündeme geldi.

Süs bitkileri üreticilerinin işletmelerinde orman mühendisi istihdam etme zorunluluğunun getirildiği Yönetmelik ana gündem konularından bir diğeri olurken, Sakarya Fidan Borsası'nda yer alan binanın SÜSBİR'e tahsisi konusu ve orman vasfını yitirmiş alanların kiralama hakları hakkında yaşanan sıkıntılar dile getirildi.

SÜSBİR İSTANBUL'DA İSTİŞARE TOPLANTILARI YAPTI

SÜSBİR Yönetim Kurulu, İstanbul üyeleri ile bir araya geldi.

Toplantılarda; bitkisel üretimin içinde %18 KDV uygulanan tek sektör olan süs bitkilerinde bu durumun bir an önce düzeltilmesi gerektiği, böylelikle kayıt dışılığın da önleneceği dile getirilirken, sektörün finans ve uzun dönemli düşük faizli işletme kredisi ihtiyacı, kooperatiflerin Ziraat Bankası kredilerine ulaşamaması, üretimde ihtisaslaşmaya gidilememesi, Yeşil Mutabakat'ın öneminin yeterince anlaşılabilmesi ve mevzuattan kaynaklanan problemler başta olmak üzere güncel sorunlar da görüşüldü.

19-20 Aralık 2022

SÜSBİR SAKARYA'DA SEKTÖRÜN GÜNDEMİNİ DEĞERLENDİRDİ

Pandemi sonrası sektörün durumu, sorunları ve çözüm önerilerinin görüşüldüğü toplantıda, TÜRKTOB ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, sektörde KDV'nin %18 olarak uygulanmasının yanlış olduğunu belirterek, Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi ile yapılan görüşmede KDV'nin düşürülmesi için söz alındığının altını çizdi. Sektörün ihracatının son 3 yılda hızlı bir ivme yakaladığını dile getiren Akcan, sektörün finans kaynaklarına ulaşım konusunda yaşadığı sorunlara da değindi. Kredilerde teminat sıkıntısı, limit artışının yetersizliği, teminat şartlarının ağırlığı konuları da gündeme geldi. Akcan, bu konuda Ziraat Bankası ile görüşmelerin devam ettiğini belirtti.

Akcan ayrıca, Avrupa Fidanlıklar Birliği (ENA) 2023 Yaz Genel Kurulunun SÜSBİR koordinasyonunda Türkiye'de yapılacağını ve özellikle Sakarya bölgesindeki üretim alanlarının heyet tarafından gezileceğini hatırlattı. Sakarya'da çok yüksek oranda kiralık alanda üretim yapılması ve kiralaların yüksek olmasının yarattığı arazi temini sorunu, orman vasfını yitirmiş arazilerin sektöre açılması ve ülke bazında organize üretim bölgeleri kurulmasının teşvik edilmesi ve kalifiye eleman sorunu toplantının diğer ana başlıkları oldu.

-09 Ocak 2023

SAVAŞ AKCAN: "SÜS BİTKİLERİ GELECEĞİN SEKTÖRÜDÜR"

Ödemiş Süs Bitkileri ve Fidancılık Sergisi bu yıl 17. kez düzenlendi. Fuarın açılış töreninde konuşma yapan TÜRKTOB ve SÜSBİR Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, sektörün üretim kapasitesinin %40'tan fazlasını temsil eden bir bölgede yer alan Ödemiş'te, 17 yıldır gelenekselleşen böyle bir serginin olmasının sektör adına çok önemli olduğunu vurguladı.

Akcan, "Ülkemizde süs bitkileri üretiminin başladığı en önemli yerlerden biri Ödemiş'tir, Menderes Havzası'dır. Hem iç tüketime hem ihracata giden ürünlerin en kaliteli şekilde yetiştirildiği yerlerden birindeyiz. İklim krizinin, küresel ısınmanın ve doğa tahribatının ya-

ralarını saracak, doğal yaşamı yeniden canlandıracak sektör, süs bitkileridir. Ancak bu kadar önemli bir sektörün KDV'si hâlâ %18. Tarımın hiçbir kaleminde %18 KDV yok. Sayın Cumhurbaşkanı pandemi döneminde KDV'yi %8'e çekti. Bunun sonucunu hemen gördük. 2022 yılının ilk 7 ayında 72 milyon dolar ihracata karşılık 26 milyon dolar ithalat yaptık. Bu sektöre destek verdiğinizde kısa zamanda muazzam gelişmeler yaşanıyor. Ancak pandemi dönemi bitince KDV tekrar %18 oldu. Talebimiz KDV'in tekrar indirilmesidir." dedi.

Sergi boyunca SÜSBİR standını birçok firma ziyaret etti. -03-06 Kasım 2022

ORMAN VE EKOSİSTEM FUARI VE ZİRVESİ'NE KATILDIK

TÜRKTOB ve SÜSBİR, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü etkinlikleri kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü organizasyonunda 11-13 Kasım 2022 tarihlerinde Ankara'da ATO Congressium'da düzenlenen Orman ve Ekosistem Fuarı ve Zirvesi'ne ku-

rumsal standı ile katılım sağladı. Standta ziyaretçilerin soruları yanıtlandı. Ayrıca TÜRKTOB ve SÜSBİR'in tanıtım materyalleri ile tohumun, süs bitkilerinin ve ormanın önemini vurgulayan eğitici dokümanlar dağıtıldı.

TOHUM NEREDE? TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

Tohum Dağıtıcıları Alt Birliğinin (TODAB), Tohum Nerede? ana temalı toplantıları, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri yetkililerine yönelik olarak Ankara - Kızılcahamam'da devam etti.

Toplantıya TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, TYAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi Hacı Ömer Güler ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Hüseyin Aydın başta olmak üzere TÜRKTOB ve alt birlikleri ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin üst düzey yetkilileri katıldı.

Toplantı, TODAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Aykut Hacıoğlu'nun açılış konuşmasıyla başladı. TODAB Başkanı Hacıoğlu, üretilen sertifikalı tohumun izlenebilirliğinin ve üretiminin sürekliliğinin sağlanmasının önümüzdeki dönemde üzerinde en çok duracakları konu olduğunu kaydetti.

Hacıoğlu ayrıca, TODAB'ın 2017-2022 yılları arasında kapsayan ayrıntılı bir faaliyet sunumunu yaptı.

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ise yaptığı konuşmada, TÜRKTOB'un ve alt birliklerinin kurulduğu 2008 yılından bu yana Tarım ve Orman Bakanlığı ile birlikte doğru politikaların oluşturulması ve uygulanması için büyük gayret gösterdiklerini, 14 yılda

alınan mesafenin de doğru bir strateji ile hareket ettiklerinin kanıtı olduğunu kaydetti.

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan sertifikalı tohum üretimindeki artıştan, tohumculukta Türkiye'nin kendine yeterlilik oranlarından ve dış ticarete ihracat lehine olan yükselişten duydukları memnuniyeti dile getirdi ve bu başarının önemli unsurlarından birinin de TODAB üyesi tohum bayileri olduğunu vurguladı.

TODAB üyesi bayileri, tohumculuk sektörünün çiftçi ile buluştuğu son nokta, çiftçilerin de tohumculuk sektörüyle bir araya geldiği ilk nokta olarak nitelendiren Akcan, sahada yaşanan küçük sorunların da Tarım ve Orman Bakanlığı ile yapılan iş birlikleriyle çözüleceğine inandığını ifade etti.

Tohumculuk sektörünün bütününe bakıldığında ihracatın zaten ithalattan fazla olduğunu hatırlatan Akcan, 2022 yılının ilk 9 aylık verilerinin Cumhuriyet tarihinde ilk kez tohum ihracatının da ithalatı geçtiğini müjdelediğini söyledi.

Millî tohumların çiftçile buluşmasının çok önemli olduğunu kaydeden Akcan, tohum bayilerinin sadece kâr etmek amacıyla çalışan işletmeler olmadığını altını çizdi. Akcan, Tarım Kredi Kooperatiflerine millî tohumculuğun yaygınlaşmasına ve sektöre verdikleri destek için teşekkür etti, desteklerin artması temennisinde bulundu ve her zaman iş birliğine açık olduklarını söyledi. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Girdi Planlama ve Tedarik Dairesi Başkanı Caner Çelebi ise tohum tedarik, dağıtım ve satış kanallarında en etkin kurum olduklarını, fiyat konusunda da her zaman çiftçinin lehine uygulamalar yaptıklarını ifade etti.

Toplantı, Tohum Nerede? Platformu tanıtımı ile Tohumculukta Türkiye'nin İç ve Dış Ticareti konulu sunumların ilgiye takip edilmesiyle devam etti.

Ayrıca, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Hüseyin Aydın kurum içi istişare toplantısı yaptı.

23-24 Aralık 2022

"GELECEĞİMİZ İÇİN TOHUM" 2022 TSÜAB ULUSLARARASI TOHUM ÇALIŞTAYI YOĞUN KATILIMLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) tarafından düzenlenen "Geleceğimiz için Tohum" temalı Uluslararası Tohum Çalıştayı 22-25 Aralık tarihlerinde Antalya'da yapıldı.

Çalıştaya; Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, Antalya Valisi Ersin Yazıcı, TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Nihat Pakdil, milletvekilleri ve Kazakistan Tarım Bakan Yardımcısı Abulkhair Galymuly Tamabek, İran İslam Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Temsilcisi Sohrab Sohrabi, Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Hizmetleri Ajansı Başkan Yardımcısı Anar Azimov, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar, TÜRKTOB'a bağlı alt birliklerin yönetim kurulu başkanları ve üyeleri, Tarım ve Orman Bakanlığından ilgili genel müdürler, bürokratlar, sivil toplum ve meslek örgütlerinin başkan ve yöneticileri, akademisyenler, özel sektör ve basın temsilcileri katıldı.

TSÜAB üyelerinin büyük bir ilgi ve coşku ile takip ettiği çalıştay; TSÜAB tarafından hazırlanan geçmişten günümüze tohumculuğun kilometre taşlarını aktaran filmin ardından TSÜAB ve ECOSA Başkanı Yıldırım Genç'er'in açılış konuşmasıyla başladı. Genç'er konuşmasında özetle şunları kaydetti: "1980'li yılların ikinci yarısında dünyadaki yeni çeşitlere

ve tekniklere ulaşabilen özel sektör tohumcuları, 2004 yılında çıkarılan 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun ve 2006 yılında çıkarılan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ile yasal altyapısını güçlendirmiş oldu.

Tohumculuk Kanunu ile 2008 yılında TÜRKTOB ve aralarında TSÜAB'ın da bulunduğu 7 alt birliğimizin kurulması, ülkemizde kanunla örgütlenmiş bir tohumculuk özel sektörünü de ortaya çıkardı.

Tohum firmalarımızın gayreti, Tarım ve Orman Bakanlığımızın 2005 yılında sertifikalı tohum kullanan çiftçilerimizi, 2008 yılında da sertifikalı tohumluk üreten TSÜAB üyelerimizi desteklemesi ile Türkiye tohumculuk sektörü önlenemez bir ivme ile büyümesini sürdürmektedir.

Kendi tohumunu üretebiliyor olmak en az kendi savunma sistemlerine sahip olmak kadar önemlidir. Biz Türkiye tohumculuk sektörünün temsilcileri olarak coğrafyamıza ait ürünlerde %100, diğer ürünlerde de %90'ın üzerinde kendi tohumlarımızı üretebilir hâle geldik.

YILDIRAY GENÇER

TSÜAB ve ECOSA Yönetim Kurulu Başkanı

President TSUAB and ECOSA

Birliğimizin kuruluşunu esas alırsak son 15 yılda sertifikalı tohumluk üretimimizi %800 oranında artırarak 1 milyon 325 bin tona ulaştırdık. Üretimin %90'ını ise özel sektör paydaşlarımız gerçekleştiriyor.

Ne yazık ki kişi başı 1.325 m³ ile su kısıtı yaşayan ülkeler arasındayız. Tohumculuk sektörü olarak iklimin değiştiği yönde ıslah çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Daha az suya ihtiyaç duyan, kuraklığa ve değişen iklim faktörlerine dayanıklı çeşitler geliştirmeye çalışıyoruz. İşin özüne baktığımızda bizler, bilgi ve teknoloji üretiyoruz. Bu alanda AR-GE çalışmaları olmazsa olmazımız. Tohumculukta AR-GE'ye yeterli kaynak ayrılması, AR-GE yapan özel sektör kuruluşlarının desteklenmesi milli tohumculuğumuza önemli bir yatırım olacaktır. Bu anlamda Bakanlığımızın desteği sektör paydaşlarımız için çok önemli."

Gençer, Bakan Kirişçi başta olmak üzere tüm katılımcıları Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği (ECOSA) tarafından mart ayında Bakü'de düzenlenecek olan 8. ECOSA Ticaret Kongresi'ne davet ederek konuşmasını tamamladı.

TURKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selami Yazar Türkiye'nin tohumculukta büyük bir başarı hikayesi yakaladığını belirterek AR-GE ve ıslah yapan firmaların desteklenmesi gerektiğinin altını çizerek şunları kaydetti:

"Pandemi ve savaşlar, insanlığın olmazsa olmaz ihtiyacının gıda olduğunu bir kez daha gösterdi. İnsanlar tohumun, tarımın önemini yeniden algılamaya başla-

dı. Ne kadar paranız, gelişmiş teknolojiniz olursa olsun, vatandaşı doyuracak üretimi yapamadığınızda sorun oluşacaktır. Bazı ülkeler üretim fazlası olmasına rağmen ihracatı durdurdular. Sektör paydaşlarımız ise üretime ve ihracata devam etti.

Tarımın doğduğu yer Anadolu topraklarıdır. Çıkan haberlerin aksine dışa bağımlı değiliz. Yakaladığımız başarıyı devam ettirebilmemiz için yeni şeyler yapmalıyız. Tohum; bilgi, teknoloji, birikim ve tecrübedir. Tohumlarımızı dünya markası yapacak firmalarımızın güçlendirilmesi, AR-GE ve ıslah yapan firmalarımızın özellikle desteklenmesi gerekmektedir."

Selami YAZAR

Tohumcular Birliği (TURKTOB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Vice President Turkish Seed Union (TURKTOB)

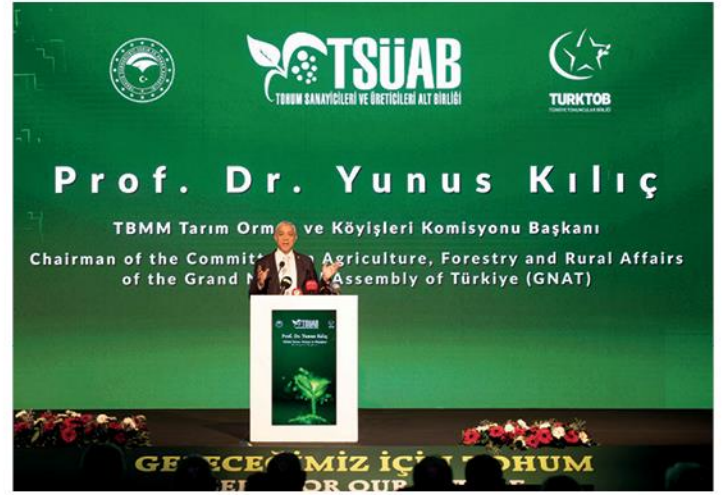

GELİŞTİRİLMİŞ İÇİ TOHUM
SEED OUR F

İran Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Tarla Bitkileri Üretimi Genel Müdürü Sohrab Sohrabi; dünya nüfusu, küresel ısınma ve iklim değişikliği etkileriyle tohum başta olmak üzere tarımın öneminin giderek arttığını belirtti. Sohrabi, Ekonomik İşbirliği Teşkilatının, 500 milyon nüfusa sahip dünyanın kurak ve yarı kurak bölgesi arasında yer aldığını belirterek bu olumsuz koşullardan kurtulmanın tek yolunun tarımsal üretimin artırılması olduğunu bildirdi.

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç tohum ve tarım sektöründe AR-GE'nin önemine işaret ederek şu değerlendirmelerde bulundu: "Sektörün yakaladığı başarı ile hepimiz övünüyoruz. Tohumculuğun önünü açan mevzuatları hükümetimiz dönemde hayata geçirdik. Tohumculuk sektörü genç ve dinamik yapısını AR-GE'ye daha fazla zaman ayırarak koruyacaktır."

Kazakistan Cumhuriyeti Tarım Bakan Yardımcısı Abulkhair Galymuly Tamabek iki ülke arasında sektörün geliştirilmesine yönelik çalışmalar olduğunu belirtti. Tamabek, Türk tohumculuk sektörünün hızla geliştiğine işaret ederek şu değerlendirmelerde bulundu:

"Türkiye kendi başarı öyküsünü yazabildi. Türkiye'nin bu alandaki başarılı deneyimleri göz önüne alındığında bu alanda iş birliğimizi geliştirmeyi umuyoruz. İki ülke arasında başarılı yatırım ve iş birliği çalışmaları devam ediyor. Türk kardeşlerimiz, yatırımcılara en konforlu koşulları sağlamaya, ortak projelerin uygulanmasına hazırdır. Bu bağlamda Türk girişimcilerini ortak yatırım projelerini hayata geçirmek için iş birliğine davet ediyoruz."

Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, Türkiye'nin; tarımsal üretim, tarım teknolojileri ve gıda sanayisinde dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olduğunu dile getirdi. Türkiye'nin 23,4 milyon hektar işlenen tarım arazisi ve 14,6 milyon hektar çayır mera varlığıyla toplam tarım alanı açısından dünyada 31'inci sırada olduğunu ifade eden Bakan Kirişçi, "Dünya Bankası 2020 verilerine göre Türkiye, tarımsal hasılayla Avrupa'da birinci sırada, dünyada ise ilk onda yer almaktadır. Son 20 yılda bitkisel üretim miktarımızı %20 artırdık ve 98 milyon tondan 2021 itibarıyla 117 milyon tona ulaştırdık. Bu yıl bu miktarı 127,6 milyon tona ulaştıracacağız. Bu da toplam bitkisel üretim miktarı açısından tüm zamanların rekoru olacaktır." diye konuştu.

Bakan Kirişçi, bu başarının arkasındaki en önemli unsurun verimliliğe dayalı tohumculuk politikaları olduğunu vurgulayarak, tohumun "yaşam sigortası" anlamına geldiğini söyledi. Tohumculuğun stratejik bir konu olduğunu belirten Bakan Kirişçi, konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"Tohumculuk sektörü aynı zamanda bugün dünya çapında 100 milyar dolara ulaşan oldukça büyük bir pazardır. Son 20 yılda sertifikalı tohum üretimimizi 9 kat artışla 1,3 milyon tonun üzerine çıkardık. Sektördeki değerli tohumcularımızın gayretleriyle ülkemizde kullanılan tohumun %96'sı yurt içinde üretilmektedir. Türkiye, 117 ülkeye tohum ihracatı gerçekleştirmektedir. İslah ettiğimiz çeşitler sadece ülkemizde değil Orta Asya, Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde de üretilmektedir. Bugüne kadar 14 bin 490'ı tescilli, 1.668'i ise üretim iznli olmak üzere toplam 16 bin 158 çeşidi kayıt altına aldık.

Bitkisel üretimin en önemli girdilerinden olan tohumluğun maliyetinin düşürülmesi, verim ve kalitenin artırılması ve sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla destekleme ödemelerini başlattık. 2005'ten bu yana toplam 3,94 milyar lira destekleme ödemesi gerçekleştirdik. Son iki yılda destekleme fiyatlarındaki

en yüksek artışı, sertifikalı tohum kullanım desteğinde sağladık. Bu yıl için yaklaşık 400 milyon lira olan sertifikalı tohum destekleme bütçemizi %145'lik artışla 2023 yılı için 978 milyon liraya çıkardık.

Son 20 yılda gerek mevzuatta gerekse altyapıda attığımız adımlarla büyük ilerleme kaydeden tohumculuğumuz, uluslararası iş birliğine de büyük katkı sunmaktadır. Özellikle Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği (ECOSA), tohumculuk politikası, tescil ve sertifikasyon, üye devletler arasında mevzuat uyumlulaştırılmasının yanı sıra ticaretin kolaylaştırılması gibi hayati alanlarda önemli gelişmelere ön ayak olmuştur.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı ve ECOSA'nın yanı sıra Türk Devletleri Teşkilatı da tohumculuk için önemli bir iş birliği platformu hâline gelmiştir. 2021'de yeni bir yapıya kavuşan Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde Tarım Çalışma Grubu, 2022'de ise Tohumculuk Alt Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Tohumculukta dost ve kardeş ülkelerle iş birliği içinde çalışıyoruz. Azerbaycan ile bu yıl kasım ayında Tohumculuk Alanında İşbirliği Anlaşması imzaladık.

Kazakistan ile teknik bilgi paylaşımı ve sertifikasyon konularında toplantılar gerçekleştirdik. Özbekistan'da tohum sertifikasyon ve tescil merkezi ile tecrübe paylaşımı ve mevzuat oluşturma çalışmalarına katkılar sunduk.

Bu ve buna benzer çalışmalara katkılarımızı hem uluslararası kuruluşlar nezdinde hem de ikili iş birliği kapsamında sunmaya kararlılıkla devam edeceğimizi burada bir kez daha ifade etmek isterim. Türkiye, tarımda olduğu gibi tohumculuk sektöründe de önemli bir aktör olmaya devam edecektir."

Çalıştay, açılış programının ardından farklı konu başlıklarında düzenlenen 4 panel ve TSÜAB üyeleriyle İstişare Toplantısı ile son buldu.

TSÜAB İSTİŞARE TOPLANTISINDA KAMU-ÖZEL SEKTÖR BİR ARAYA GELDİ

TSÜAB tarafından Çayırova Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü yerleşkesinde "Trakya ve Güney Marmara Bölgesi Tohumculuk Sektörü İstişare Toplantısı" düzenlendi. Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'nün (BÜGEM) desteğiyle gerçekleştirilen ve kamu ile özel sektörü buluşturan toplantıda TSÜAB üyelerinin Bakanlıktan ve TSÜAB'dan beklentileri, sorunları ve çözüm önerileri gündeme taşındı. Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir ve TSÜAB Başkanı Yıldray Genç'er'in yönetiminde gerçekleşen toplantıya; TSÜAB üyeleri ve Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili tüm kurumlarının üst düzey yöneticileri katılım sağladı. Toplantının açılışını yapan TSÜAB Yönetim Kurulu Başkanı Yıldray Genç'er konuşmasında özetle şunları kaydetti: "Pandemi nedeniyle ara vermek zorunda kaldığımız istişare toplantılarımıza bu kez farklı bir formatta devam ediyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığımızın ilgili temsilcilerinin katıldığı toplantılarda özel sektör ile kamuyu bir araya getirip, sorunlarımızı nasıl çözer ve sektörü nasıl bir adım daha öteye götürürüz hep birlikte konuşalım, tartışalım istedik. Sektörümüzün bugün geldiği nokta ile hepimiz gururlanıyoruz. Ancak iş hacmimiz arttıkça so-

runlarımız da artış gösteriyor. Bu anlamda Bakanlığımız ile sürekli temas hâlindeyiz. Mevzuat ve yönetmeliklerle ilgili sıkıntılarımız başta olmak üzere tüm sorunlarımızın çözümü için ortak çalışmalar yürütmekteyiz. Bugün, bölgesel sorunlarımızı ortak paydada çözüme kavuşturmak adına fikir alışverişi yapacağız. Sektörümüz adına hayırlı bir çalışma olmasını temenni ediyorum."

Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir açılış konuşmasında, tohumculuk sektörünün özel ve kamu temsilcileri ile birlikte olmaktan memnuniyet duyduğunu belirterek, Türk tarım tarihi açısından önemli bir merkez olan Çayırova'da buluşmanın ayrı bir öneme sahip olduğunun altını çizdi.

Son 20 yıldan bugüne; buğdayda %40, mısırdaki %130, kuru fasulyede %100'e varan verim artışı görüldüğünü ve bu yükselişin temelinde tohum olduğunu belirten Hasdemir konuşmasında şu hususlara dikkati çekti:

"Tüm Türk Dünyası bizim ürettiğimiz tohumlar ile gıda güvenliğini tesis etmek istiyor.

Bizler, her bölgede sizlerle buluşmak, bölgesel sorunlarınızı özel olarak dinlemek ve çözüme kavuşturarak, sektörün önünü açmak istiyoruz. Rutin işlerin haricinde sektörü daha büyük hedeflere taşıyacak çalışmalar yapmak niyetindeyiz. Bakanlık olarak bütçemizde en fazla destekleme artışını da tohuma yaptık. 2006 yılında başlattığımız sertifikalı tohum kullanım desteklerinden hububat desteğini son iki yılda dekara 8,5 TL'den 50 TL'ye yükselttik. Ödeme planlarını yıl içerisinde yaparak sertifikalı tohum kullanım alışkanlığını korumak için çaba sağlıyoruz."

TSÜAB üyelerinin beklentileri, sorunları ve çözüm önerilerinin istişare edilmesiyle tamamlanan toplantının ardından Çayırova Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü ziyaret edildi.

TSÜAB VE ECOSA BAŞKANI YILDIRAY GENÇER "ÜLKEN İÇİN ÜRET" PANELİNE KATILDI

TSÜAB ve ECOSA Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Gençer Anadolu İZLENİMLERİ Dergisi tarafından düzenlenen "Ülken için Üret" paneline katıldı.

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Hüseyin Atar'ın moderatörlüğünde gerçekleşen ilk panelde konuşan Gençer, Türkiye tohumculuk sektörünün güçlü bir yapıya sahip olduğunu belirterek, verim ve kalitede artışın sertifikalı tohum kullanımına bağlı olduğunu altını çizdi.

TSÜAB Başkanı Gençer özetle şunları aktardı:

"Üretebilmek için toprak, su ve sağlıklı tohumlara ihtiyacımız var. Türkiye tohumculuk sektörü olarak bizler de ülkemizin her karış toprağını kaliteli, sağlıklı, verimli tohumlarla buluşturmak gayesiyle her koşulda üretmeye devam ediyoruz.

Sektörümüz güçlü bir yapıya sahip. 1 milyon 350 bin ton sertifikalı tohum üretiyor, 117 ülkeye 200 milyon doların üzerinde ihracat yapıyoruz. Hem vatandaşlarımızı hem

misafirlerimizi doyurabilecek potansiyelدهyiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da söylediği gibi ekilmelik bir karış toprak bırakmayacağız. Ancak ektiğimiz her karış toprağı sertifikalı tohum ile buluşturmalıyız. 1.064 üyemiz ile birlikte bunu karşılayacak potansiyelimiz var. Bakanlığımızdan ve finansal destek sağlayan kuruluşlardan özellikle AR-GE altyapımızı destekleyecek hamleler bekliyoruz.

Kaçak tohumla mücadele konusunda aralıksız çalışıyoruz. Tohumluk üretim kriterlerine göre üretilmeyen mahsulü eleyip, selektörden geçirip çiftçimize tohum adı altında satıyorlar. Hem çiftçimiz hem ülkesel rekoltemiz bu süreçten olumsuz etkileniyor. Sertifikalı tohumun avantajlarını bilen çiftçilerimiz bu konuda hassas davranıyor. Onlara ayrıca teşekkür ediyorum. Sertifikalı tohumla tanışmayan, avantajlarını bilmeyen çiftçilerimize de sektörümüzü temsil eden 1.064 firmamız vasıtasıyla ulaşacağız."

ECOSA VE TSÜAB BAŞKANI GENÇER AZERBAYCAN TARIM BAKANI KARIMOV'U ZİYARET ETTİ

ECOSA ve TSÜAB Başkanı Yıldırım Gençer ve ECOSA Genel Sekreteri Dr. Ali Üstün, Azerbaycan Tarım Bakanı İnan Karimov ve Azerbaycan Tarım Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Müdürü Resat Farecov ile Bakü'de bir araya gelerek mart ayında yapılması planlanan 8. ECOSA Tohum Ticaret Kongresi hakkında görüştü. Gençer, Türkiye tohumculuk

sektörü ve iki ülke arasındaki ticaret hakkında bilgi sunarak, bu konuda ECOSA'nın rolünü aktardı. Karimov ise iki ülke arasında özellikle tohumculuk alanında yapılacak çalışmalara önem verdiklerini belirterek, ECOSA Kongresi'nin başarılı geçmesi için Azerbaycan Tarım Bakanlığının mümkün olan bütün katkıları sağlayacağını ifade etti.

TSÜAB SEBZE TOHUMCULARINI TAŞKENT'TE BULUŞTURDU

TSÜAB'ın URGE projesi kapsamında yürütmekte olduğu Sebze Tohumculuğunun Geliştirilmesi Projesi'nin yurt dışı pazarlama faaliyeti Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te gerçekleştirildi.

TSÜAB ve ECOSA Başkanı Yıldırım Genç'er'in açılışını yaptığı toplantıda, Özbekistan Tohumculuğu Geliştirme Merkezi Müdür Yardımcısı Kabilov Odil Hurrarovich ve Türkiye Cumhuriyeti Taşkent Büyükelçisi Olgan Bekar iki ülke arasında yapılacak iş birliğinin önemini vurgulayan birer konuşma yaptı.

Başkan Genç'er konuşmasında, iki ülke arasındaki tohum ticaretini geliştirmek için mevzuat ve teknik altyapıda uyumlulaştırma çalışmaları yapılması gerektiğini belirterek şunları aktardı:

"İki ülke arasında ticaretin daha da artması ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması için yapılması gereken başlıca düzenlemeleri başkanlığını yürüttüğüm ECOSA çatısı altındaki görüşmelerimizde sunduk. Ortak tohum üretiminin teşvik edilmesi, bu konuda mevzuatın iyileştirilmesi ve tohumculuk konusunda yapılacak yatırımlara uygun şartların oluşturulması başta olmak üzere bu konuları gündemimizde tutuyoruz. Mart ayında Azerbaycan'da yapacağımız 8. ECOSA Tohum Ticaret Kongresi'nde Özbek dostlarımızı da aramızda görmeyi diliyorum."

Türkiye ve Özbekistan tohumculuk sektörlerinin tanıtıcı sunumlarının ardından TSÜAB Başkanı Yıldırım Genç'er ve Özbekistan Tohumculuğu Geliştirme Merkezi Müdür Yardımcısı Kabilov Odil Hurrarovich arasında iki ülke arasındaki iş birliğini geliştirmeye yönelik iş birliği protokolü imzalandı ve plaket takdimi yapıldı.

Toplantının ardından Türkiye'den küme üyesi 27, Özbekistan'dan 87 firmanın katıldığı 300 iş görüşmesi gerçekleştirildi.

KAZAKİSTAN İLE İŞ BİRLİĞİ MUTABAKATI İMZALANDI

TSÜAB'ın URGE projesi kapsamında yürütmekte olduğu Sebze Tohumculuğunun Geliştirilmesi Projesi'nin yurt dışı pazarlama faaliyeti Çimkent'te gerçekleştirildi.

İkili iş görüşmeleri şeklinde gerçekleşen toplantı-

da; Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir ve Kazakistan Cumhuriyeti Tarım Bakan Yardımcısı Tamabek Abdulkhair Galymoviç tarafından "Tohumculuk Alanında İş Birliği Mutabakat Zaptı" imzalandı.

TOHUMCULUK SEKTÖRÜ TARIMDA TÜRKİYE YÜZYILINA HAZIR

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) tarafından Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) ile Tarım ve Orman Bakanlığı iş birliğiyle düzenlenen "Tarımda Türkiye Yüzyılı – Geçmişten Geleceğe" ana temalı çalıştay 05-08 Aralık 2022 tarihleri arasında Antalya'da yapıldı.

Çalışmaya; Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Nihat Pakdil başta olmak üzere milletvekilleri, yüksek yargı üyeleri, TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ve Yönetim Kurulu üyeleri, TÜRKTÖB'a bağlı alt birliklerin Yönetim Kurulu başkanları ve üyeleri, Tarım ve Orman Bakanlığından ilgili genel müdürler ve bürokratlar, sivil toplum ve meslek örgütlerinin başkan ve yöneticileri, akademisyenler, özel sektör temsilcileri katıldı.

Türkiye'nin her bölgesinden gelen 1.500'ü aşkın TYAB üyesi tohum yetiştiricisi çiftçilerin büyük bir ilgi ve coşku ile takip ettiği çalıştayın açılış konuşmasını TYAB Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Üyesi Hacı Ömer Güler yaptı.

TYAB Başkanı Hacı Ömer Güler, Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği ve üyelerinin, Türkiye'nin her köşesinde bir avuç toprağı boş bırakmadan ülkemizin tohum ihtiyacını karşıladığını, yetiştiricilerin hem gıda güvenliğinin hem de gıda güvencesinin teminatı olmaya devam edeceğini kaydederek başladığı konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"Tohumculuk sektörünün gelişimindeki en önemli parametrelerden biri sertifikalı tohumluk üretimi ve kullanımındaki artıştır.

Yetiştiricilerimiz, Tarım ve Orman Bakanlığının destekleriyle, Birliğimizin kurulduğu 2008 yılından bu yana

sertifikalı tohum üretimini %800 artırarak, 1 milyon 325 bin tona ulaştırmayı başarmıştır.

Tohumculuk endüstrilerini bizden bir asır önce geliştirmeye başlayan ülkelerle yarışıyoruz. Yerli ve milli üretimimizin ihtiyacımızı karşılama oranı, stratejik ürünlerde %100'ün üzerinde, diğer ürünlerde ise %100'e çok yakındır."

Tohumculuk sektöründe dış ticaret verilerine de değinen TYAB Başkanı Güler, 2022 yılının ilk 9 ayında tohum ihracatının 150 milyon doları aşarak 13 milyon dolar dış ticaret fazlası verildiğini ifade etti.

Güler, *"Tarihimizde ilk kez tohum ihracatı, tohum ithalatını geçti. Bugün 117 ülkeye ihracat yapıyoruz. İhracat yapmadığımız Avrupa ülkesi yok. Türk Cumhuriyetleri, Orta Doğu, Körfez ülkeleri ve Afrika'da Türk tohumları ekiliyor."* dedi.

Tohumun aynı zamanda da tarımsal ürün olarak değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayan TYAB Başkanı Güler, *"Bizler de tohum üretirken gübre, tarım ilacı, su, elektrik, mazot kullanıyoruz. Üstelik tohumculuğun doğası ek maliyetlerimiz de var. Girdi maliyetlerinin olağanüstü artışlarına yetişmekte zorlanıyoruz. Sertifikalı tohum kullanımının azalmaması için maliyet artışlarını fiyatlarımıza yansıtmıyoruz. Sertifikalı tohum kullanım desteklerinin artışını büyük bir memnuniyetle karşılarken, tohum yetiştiricilerine de ek destek verilmesi talebimizi tekrarlıyoruz."* şeklinde konuştu.

"Haksız kazanç ve haksız rekabeti tetikleyen, milli eko-

nomimize zarar veren kaçak ve kayıt dışı tohumculuk faaliyetlerini en aza indirmek için çalışan Tarım ve Orman Bakanlığımıza bizler de destek olalım, denetimleri birlikte yapalım istiyoruz." ifadelerini kullanan Güler, "Sözleşmeli üretim sisteminin tüm taraflar adına hakkaniyetli şekilde kurulması için bütün güvencelerin sağlanması son derece önemlidir. Bunun yanında AR-GE'ye verilen destekler artmalıdır. Millî politika demek, en başta tohum çeşitlerinin de millî olması demektir. Sayın Bakanımızın da hep vurguladığı gibi: Bu topraklara hem alın teri hem akıl teri döküyoruz. Yeni bir tarım politikası eşliğinde, biz, hepimiz 'Tarım da Türkiye Yüzyılı'na hazırız." dedi.

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ise, tohumculuğun; bitki ıslahı, yetiştiricilik, sanayi, dağıtım, pazarlama ve satış ile dış ticaret süreçlerini kapsayan dev bir sektör olduğunu vurguladı.

Akcan, "Türkiye'de 2000 yılında 145 bin ton olan üretim; 2007 yılında 325 bin tona, Birliğimizin kuruluşu, özel sektörün gayreti ve sertifikalı tohum kullanım ve üretim desteklerinin etkisi ile 2021 yılında 1 milyon 325 bin tona ulaşmıştır.

Bununla birlikte fide, fidan ve süs bitkisi üretimlerinde de büyük artışlar görülmüştür.

2016 yılında yaklaşık 138 milyon adet olan meyve fidanı üretimi 2021 yılında 279 milyon adede, 4 milyar adet olan sebze fidesi üretimi 5 milyar 500 adede yükselmiş,

ayrıca 200 bin adet artışla 1 milyar 710 bin adet süs bitkisi üretilmiştir.

Tohum üretiminin %90'ı, tescil edilen çeşitlerin %77'si özel sektörümüze aittir." dedi.

TÜRKTOB Başkanı Akcan, dış ticaret alanında tohumculuk sektörünün tamamı için özetle şöyle konuştu: "2021 yılı sonunda fidanda %415, süs bitkilerinde %300 dış ticaret fazlamız vardı. Tohumda %10'luk bir açığımız kalmıştı, onu da kapattık ve artıya geçtik.

Tohumculuk sektörü; 2018 yılından itibaren dış ticaret fazlası veren, toplamda ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021

yılı sonu itibarıyla %131 olan bir sektör konumuna geldi. 'Dışa, ithalata, ya da bazı ülkelere bağımlılık' gibi bir durum söz konusu bile değil."

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, Türkiye Tohumcular Birliği olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ile birlikte Tohumun İzinde Projesi ve TÜRKTOB Yerel Çeşit Bahçesi Eğitim Projesi'ni yürüttüklerini hatırlattı.

Akcan, "Bu projeler ile yerel çeşitlerin toplanması, korunması ve gen bankalarımıza kazandırılması ve eğitim için yoğun gayret gösteriyor, kaynak aktarıyoruz. Son 3 yılda 350'ye yakın yerel çeşidimizi gen bankamıza kazandırdık. Ana sınıfından liseye kadar 1.500'e yakın öğrencimize de eğitim verdik.

Ayrıca, uluslararası tohumculuk çalışmaları ve bitki ıslahı kongreleri düzenledik. Sektörümüzü ulusal ve uluslararası tüm platformlarda en etkin şekilde temsil ediyoruz. Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği (ECOSA) aracılığı ile de sizin öncülüğünüzde başta Türk Cumhuriyetleri olmak üzere EİT ülkelerine ulaşıyor, hem bilgi paylaşımını hem de ticari olanaklarımızı artırmaya çalışıyoruz." diye konuştu.

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürüten Savaş Akcan, süs bitkilerinden alınan KDV'nin de %18'den %8'e düşmesinin sektör için en önemli konulardan olduğunu vurguladı.

Akcan, "Tohumculuk içinde KDV'si %18 olan tek sektör süs bitkileridir. Süs bitkileri lüks değildir. Küresel ısınmanın etkilerini en aza indirecek, karbon salınımına yutak olacak ürünleri biz üretiyoruz." dedi.

eden tohum yetiştiricilerine ve tüm çiftçilere teşekkür ederek başladığı konuşmasını özet olarak şöyle sürdürdü:

"Dünya nüfusu 8 milyara ulaştı. Kaliteli gıdaya talep arttı. Bunu sağlayan sizlersiniz ve çok önemlisiniz. Kendi ekonomik gelişimleri için doğayı tahrip eden ülkeler şimdi iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasının faturasını tüm ülkelere kesiyor. İklim değişikliğinden en çok etkilenen ve etkilenecek olan Akdeniz coğrafyasında biz de varız. Biz 20 yıldır tarımın önemini bildiğimiz için destekleri sürekli artırdık. Tohumculuk sektörü de bunun karşılığını en iyi şekilde verdi.

Tohumculuk sektörü Sayın Cumhurbaşkanımızın Türkiye Yüzyılı vizyonuna hemen adapte oldu."

Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, Tarımda Türkiye Yüzyılı Çalıştayı'nın açılışında yaptığı konuşmada, Bakanlık olarak bütün paydaşlarla istişare hâlinde olmaya büyük önem verdiklerini ve sektör temsilcileriyle sık sık bir araya geldiklerini söyledi.

Uzun bir yüzyılı inşa etme yolundaki hedeflerin ancak toplumun ilgili bütün kesimlerini bir araya getirmek ve gereken sinerjiyi oluşturmakla mümkün olacağını belirten Bakan Kirişçi, bu nedenle Türkiye'nin yüzyılına damgasını vuracak tarım ve ormanla ilgili çalışmalarını da tüm paydaşlarla iş birliği içinde gerçekleştireceklerini bildirdi. Tarımın, "Türkiye Yüzyılı"nın en güçlü ayaklarından birisi olması gerektiğini vurgulayan Bakan Kirişçi, Bakanlık olarak da yeni yüzyılın şekillenmesi konusunda önemli çalışmalar yaptıklarını kaydetti.

Bakan Kirişçi, "Tarım ülkesi olarak bilinen bir ülkenin; tarım kanunu, ıslahçı hakları kanunu, tohumculuk kanunu, lisanslı depoculuk kanunu, toprak koruma ve arazi kul-

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç ise her zaman ve her şartta üretime devam

lanım kanunu yoktu. Bunun gibi 10'un üzerinde temel ve vazgeçilmez olan kanunlar bu dönemde çıktı. Bu kanunlar yol gösterici oldu." dedi.

Bakan Kirişçi, anaokulu çocuklarından başlayarak toplumun her kesimine tohumun, tohumculuğun, hibritin, GDO'lu tohumun çok iyi anlatılması gerektiğini ifade etti. Tarımsal faaliyetler konusunda tohumun ürüne ve tüketiciye ulaştığı ana kadar her süreçten sorumlu olduklarını anlatan Bakan Kirişçi, bu açıdan üreticileri rahatlatma konusunda önemli çalışmalar yaptıklarını bildirdi. Kuraklığa karşı tohumculara uyarılarda bulunan ve su israfının önüne geçilmesi gerektiğine işaret eden Bakan Kirişçi, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Daha az suya ihtiyaç duyan, kuraklığa dayanıklı çeşitler üzerinde daha fazla mesai harcayalım. Çünkü Türkiye şu anda kişi başı 1.323 metreküp su ile dünyada su kısıtı altında yaşayan ülkeler kategorisinde. Yerlilik konusunda tohumculukta elde ettiğimiz başarıyı her vesileyle dile getiriyoruz. Daha fazlasını yapabilir miyiz? Evet, yapabiliriz çünkü sizin gibi çalışkan, işinin tabir yerindeyse takipçisi olan üreticilerimiz var. Biz sizlere güveniyoruz. Bunları da dikkate alarak daha fazla yerleştirme ve daha fazla da millileştirme konusundaki desteklerimiz inşallah devam edecek."

Açılış konuşmalarının ardından, "Tohuma Değer Katan Eller" plaket töreni yapıldı.

Genç üreticiler Şakir Yumrutaş ve İlayda Altıntaş ile ülkemizin en önemli fark yaratan girişimcilerinden Ayten Çöl'ün plaketlerini; Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi, TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı

Prof. Dr. Yunus Kılıç ve TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler birlikte takdim etti.

Çalıştayın ilk günü konu sunumları ile devam etti.

Gıda Güvenliği konusunda FAO Türkiye Temsilci Yardımcısı Dr. Ayşegül Selişik, Tarladan Sofraya Temiz Enerji konu başlığında Doç. Dr. Ömer Eren, Dijital Tarım ve Türkiye Vizyonu temasında Doç. Dr. Muharrem Say ve Tohumculuk ve Markalaşma ana başlığında TİGEM Genel Müdürü Dr. Hasan Gezginç'in yaptığı sunumlar katılımcılar tarafından ilgili ile takip edildi. Çalıştayın ikinci günü ise Türkiye Yüzyılında Tarım Paneli yapıldı.

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Yunus Kılıç, BÜGEM Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir, TAGEM Genel Müdürü Dr. Metin Türker, TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal, TİGEM Genel Müdürü Dr. Hasan Gezginç ve TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler, 3 saat boyunca moderatör Galip Umut Özdil'in ve tohum yetiştiricilerinin sorularını yanıtladı.

KAZAKİSTAN TARIM BAKAN YARDIMCISI TAMABEK TYAB'I ZİYARET ETTİ

Kazakistan Tarım Bakan Yardımcısı Abulhair Tamakbek ve beraberindeki heyet Tohum Yetiştiricileri Alt Birliğini (TYAB) ziyaret etti. Toplantıda TYAB'ın tanıtımı ve Türkiye tohumculuk sektöründeki faaliyetleri gündeme geldi.

TYAB BAŞKANI GÜLER, MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINI ZİYARET ETTİ

TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Sadri Şensoy ve MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Nazan Şener'i makamında ziyaret ederek, TÜRKTOB ve TYAB'in eğitim projeleri hakkında görüş alışverişinde bulundu.

TMO GENEL MÜDÜRÜ AHMET GÜLDAL TYAB'I ZİYARET ETTİ

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal ve TMO Alım Muhafaza Daire Başkanı Gökhan Gürbüz TYAB'ı ziyaret etti. Görüşmede tarım ve tohumculuk sektörünün güncel konuları ele alındı.

EĞİTİME BİR DESTEK DE TYAB'DAN

Ziraat fakültelerinde lisans düzeyinde eğitim görüp ekonomik desteğe ihtiyacı olan 50 öğrenciye ekim ayından itibaren birinci sınıftan başlayarak lisans eğitimi boyunca burs desteği verilmektedir.

2019-2020 eğitim döneminden bu yana ziraat fakültelerinde lisans düzeyinde eğitim gören 120 öğrencimiz bu imkânlardan faydalanmıştır.

TÜRKİYE'NİN TOHUM İHRACATI İTHALATINI GEÇTİ... 15 YILDA SERTİFİKALI TOHUM ÜRETİMİ %800 ARTTI

ÜRETİCİ NEDEN SERTİFİKALI FİDAN SEÇMELİ?

4. ULUSLARARASI BİTKİ İSLAHI KONGRESİ YERELDEN KÜRESELE BİTKİ İSLAHI

AKCAN: "TÜRK TOHUMCULUK SEKTÖRÜ OLARAK SORUMLULUĞUMUZ KÜRESEL BOYUTTA"

TRT RADYO1

17.30

8 Aralık Perşembe

Savaş AKCAN

Türkiye Tohumcular Birliği Yürütme Kurulu Başkanı

www.turktob.org.tr

TOHUMCULUK SEKTÖRÜ 2023 YILINA NET İHRACATÇI OLARAK GİRİYOR

Yapılan konuşmada, Türkiye Tohumcular Birliği Başkanı Savaş Akcan, sektörün 2023 yılına net ihracatçı olarak girdiğini belirtti. Akcan, sektörün 2022 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti. Akcan, sektörün 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti. Akcan, sektörün 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti.

FİDANCIYI TESCİL SORUNU ÇÖZÜLMÜŞ

Fidan üreticileri, fidan satıcıları ve fidan alıcıları arasında yaşanan sorunların çözüldüğünü bildirdi. Fidan üreticileri, fidan satıcıları ve fidan alıcıları arasında yaşanan sorunların çözüldüğünü bildirdi. Fidan üreticileri, fidan satıcıları ve fidan alıcıları arasında yaşanan sorunların çözüldüğünü bildirdi.

SEKTÖR EKONOMİK KRİZİ BAŞARIYLA YÖNETİLDİ

Sektörün ekonomik krizi başarıyla yönetildiğini bildirdi. Sektörün ekonomik krizi başarıyla yönetildiğini bildirdi. Sektörün ekonomik krizi başarıyla yönetildiğini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

EMPERYALİST ZİNCİR KIRILDI... Tohumda İhracat İthalatı Geçti

Tohum ihracatının ithalatı miktarı geçtiği bilgisi veren Türkiye Tohumcular Birliği Başkanı Savaş Akcan'dan müjde gibi haber geldi. Sektörün zincirini parçalayan Akcan Tohum'da emperyalist başını kırıldığını söyledi.

Gençlik Bakanı Mehmet Nihalçiftçi'nin başkanlığındaki Türkiye Tohumcular Birliği Başkanı Savaş Akcan, sektörün 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti. Akcan, sektörün 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

SEKTÖRÜN İHRACATCI OLARAK GİRİŞİ

Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi. Sektörün ihracatçı olarak girişini bildirdi.

Türkiye'nin tohum ihracatı ithalatını geçti

Türkiye Tohumcular Birliği (TURKTOB) Yürütme Kurulu Başkanı Savaş Akcan, 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti. Akcan, sektörün 2023 yılında net ihracatçı olarak girdiğini ve bu yılın da aynı şekilde geçeceğini belirtti.

"Sertifikalı tohum destekleri artırılmalı"

Sertifikalı tohum desteklerinin artırılmasını istedi. Sertifikalı tohum desteklerinin artırılmasını istedi. Sertifikalı tohum desteklerinin artırılmasını istedi.

132 ülkeye tohum ihracatı

Türkiye'den 132 ülkeye tohum ihracatı yapıldığını bildirdi. Türkiye'den 132 ülkeye tohum ihracatı yapıldığını bildirdi. Türkiye'den 132 ülkeye tohum ihracatı yapıldığını bildirdi.

Tarım Sözlüğü

Halkalı leke hastalığı: Tütün yapraklarının damarları arasında merkezleri bir, açık renkli daireler ve muntazam olmayan lekeler hâlinde görülen virüsü bir hastalık.

Halkapınar patlıcanı: 20-25 cm boy ve 6-8 cm kalınlığında, uç tarafı sap tarafına nazaran biraz daha dolgunca, koyu mor renkte, son turfanda yetiştirilen makbul bir patlıcan çeşidi.

Halofit: Tuzlu topraklarda yetişebilen bitki.

Halojen: Tuz veren.

Halomorfik topraklar: Özelliklerini, ihtiva ettikleri tuzlardan alan intrazonal (ana kayanın ve topografyanın etkisiyle oluşmuş yerli topraklar) topraklar.

Halorrhagaceae: *Myrtiflorae* takımına bağlı, çiçekleri hün- sa yahut bir cinsli, aktinomorf, karpelleri 4, meyveleri ceviz veya çekirdekli, bazen çok büyük yapraklara, küçük ve yeşilimtrak çiçeklere sahip, mutedil ve subtropik bölgelerde 180 türü yetişen bitki familyası.

Halter: İkinci çift kanatların dumura (körelmeye) uğramış şekli.

Ham: (1) Yenecek kadar olgun olmayan, (2) İşlenmemiş.

Hamam böceği: *Orthopteralardan*, 3.81 cm uzunluğunda, evlerde rastlanan, birçok maddeler üzerinde beslenen ve sıcak bölgelerde süratle çoğalan böcekler.

Hamamelis: *Yibargiller* familyasına bağlı, 3 türü bulunan bitki cinsi.

Ham besi suyu: Kökler tarafından topraktan emilip yapraklara kadar çıkan besi suyu.

Ham humus: Nispeten saf hâlde, dağılmamış organik maddelerden meydana gelen orman humus tabakası. Bitkilerin çürümesiyle oluşan koyu renkte organik toprak.

Hamil: (1) Gebelik. (2) Elinde bulunduran, üzerinde taşıyan.

Hamile: Gebe.

Hamsi (*Engraulis*): Sularımızda avlanan küçük boyda ince uzun bir balık çeşidi.

Hamsin: (1) 31 Ocak'tan başlayıp 21 Mart'ta biten 50 günlük kış devresi. (2) Sıcak, kuru rüzgâr.

Hanım böceği (Uğur böceği, Gelincik böceği, *Concinella*): Kınkanatlılardan, siyah benekli kırmızı renkte, faydalı sayılan böcek.

Hanımeli: (1) *Lonicera*: *Hanımeligiller* familyasına bağlı, 160 türe sahip bitki cinsi. **(2) *Lonicera caprifolium*:** Güzel kokulu çiçekler açan, *Hanımeligiller* familyasına bağlı süs bitkileri.

Hanımeligiller (*Caprifoliaceae*): Çiçekleri genellikle beş parçalı, aktinomorf, yahut zigomorf, karşılıklı yaprakları bulunan, 350 türe sahip odunsu bitkiler.

Hand: Değeri 10.16 cm olan İngiliz-Amerikan uzunluk ölçüsü.

Hani (*Serranus cabrilla*): *Levrek* familyasından, alaca kırmızı renkli, beyaz etli, orta büyüklükte bir balık.

Hara: Hayvan soylarının daha iyi iyileştirilmesi, hayvan üretilmesi işleri için kurulmuş bir çeşit çiftlik.

Harar: Çoğunlukla kıldan dokunmuş büyük çuval.

Hararet: Sıcaklık.

Haraza: Sığırların öd kesesinden çıkan taş.

Hardal: (1) *Sinapis*: *Haçlıgiller* familyasına bağlı, 5 türe sahip bitki cinsi. **(2) *Sinapis alba*:** Sakı (sapı) 50-120 cm kadar boylanan, yaprakları parçalı, çiçekleri sarı renkte, harnupları damarlı ve kıllı, yağlı taneleri sarımtrak beyaz nadiren esmer renkte, tohumunda sinalbin glikozidi bulunan, haricen sürülen ve göğüs hastalıklarında ifrazatı (vücuttan çıkan kan, irin, ter vb. şeyler, salgılar) temin için kullanılan, *Cruciferae* familyasına bağlı yıllık bitkiler.

Hardaliye: İçine hardal katılarak yapılan üzüm şırası.

Hardal yağı: Kuruyan yağlar grubundan bir yağ.

Harharyas (*Lamna cornubica*): Çok tehlikeli bir köpek balığı türü.

Harita: Yeryüzünün bir bölümünün alınan bir ölçüğe göre bir düzlem üzerinde çizilmiş durumu.

Harman: (1) Tahılın saptan ayrılması ve sapların saman hâline getirilmesi için yapılan dövme işi. (2) Birçok çeşitten birer parça alıp yeni bir tip meydana getirme (çay, tütün).

Harman savurmak: Tahılı samandan ayırmak için dövül- müşünü rüzgâra karşı savurmak.

Harman sonu: Toprakla karışmış tahıl.

Harmancı: Harman işiyle uğraşan kimse.

Harmanlamak: Harman etmek.

Harpalus distinguendus: 10 mm boyunda, baş ve toraks madeni akisli parlak siyah, elitralar yatık kahverengi siyah, bağ- larda zararlı olan, *Carabidae* familyasından polifak bir böcek.

Hasanbey kavunu: Şekli yuvarlak, orta büyüklükte, sap ta- rafı hafif sivrice, dip tarafı hafif basık, kabuğunun üzeri bu- ruşuk ve koyu yeşil renkte, etinin rengi kabuğa yakın yeşil, iç tarafı turuncu, çok tatlı, nakliyata ve saklamaya elverişli bir kavun çeşidi.

Hasat: Ürün kaldırma.

Hasıl: Daha yeşilken ekinlere verilen ad.

Hasır otu: (1) *Juncus*: *Hasırsazıgiller* familyasına bağlı, 200 türe sahip bitki cinsi, **(2) *Juncus communis*:** Düz, ince, uzun ve dayanıklı olan yaprakları kıtık yapmaya ve hasır örmeye yarayan, bataklıklarda yetişen, *Juncaceae* familyasından bir saz çeşidi.

Hasırsazıgiller (*Juncaceae*): *Liliiflorae* takımına bağlı, uzun yapraklar ve çok çiçekli duruma sahip, ekserisi birkaç senelik, meyveler kapsül, dar ve uzun yaprakları olan, çoğu mutedil ve soğukça, nemli yerlerde yetişen 300 türe sahip bitki familyası.

*18 Mart
Şehitleri Anma Günü ve
Çanakkale Zaferi'miz
Kutlu Olsun*

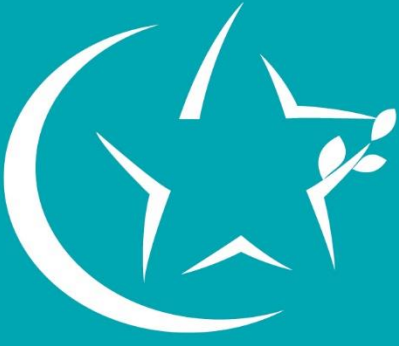

*"Allah bu millete bir daha
İstiklal Marşı yazdırmasın."
Mehmet Akif Ersoy*

*12 Mart
İstiklal Marşı'nın Kabulü*

*Ramazan Ayı'mız
Mübarek Olsun*

TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Ekim - Aralık 2022 Yıl: 12 Sayı: 42

DERGİSİ

"TOHUM MİLLÎ GÜVENLİK MESELESİDİR"

**TARIM VE ORMAN BAKANI PROF. DR. VAHİT KİRİŞÇİ,
TÜRKTOB YÖNETİM KURULUNU KABUL ETTİ**

S. 4

S. 29

**TSÜAB ve TYAB
Çalıştaylarına da
Katılan Bakan Kirişçi,
Tohumculuk Sektörünün ve
Millî Tohumculuğun
Geliştirilmesi için
Çok Önemli Mesajlar Verdi**

S. 37

S. 20

**4. ULUSLARARASI
BİTKİ ISLAHI KONGRESİ**

S. 27

**TOHUM NEREDE?
TOPLANTISI**